

SPRAWOZDANIE

Z DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W GLIWICACH

ZA ROK 2019

**wraz z wykazem potrzeb w zakresie pomocy społecznej
(na podstawie art. 112 ust. 12 Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej)
oraz z zestawieniem potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej
(na podstawie art. 182 ust. 5 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r.
o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej)**

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach realizuje zadania powiatu określone w:
- 1) Ustawie o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r.
  - 2) Ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
  - 3) Ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych
  - 4) Ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Na podstawie Zarządzenia Starosty Gliwickiego Nr 70/2011 z dnia 25.10.2011 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach zostało wskazane jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Gliwickim.

Rodzaj zadań oraz sposób ich realizacji przez PCPR określa Statut PCPR w Gliwicach (Uchwała Nr XVIII/98/2012 Rady Powiatu Gliwickiego) oraz Regulamin Organizacyjny PCPR w Gliwicach (Uchwała Nr 375/2019 Zarządu Powiatu Gliwickiego).

KANCELARIA

W okresie od dnia 1 stycznia 2019 r. do dnia 31 grudnia 2019 r. w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach zarejestrowano:

- **10 239** pism przychodzących, w tym **555** pisma dotyczące Projektu „Wsparcie na starcie”;
- **10 027** pism wychodzących, w tym **513** pisma dotyczące Projektu „Wsparcie na starcie”;
- **116** umów zawartych pomiędzy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach, a osobami prywatnymi bądź firmami;
- **1 405** decyzji administracyjnych w zakresie:
  - świadczeń pieniężnych na pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej;
  - dodatków wychowawczych;
  - dofinansowań do wypoczynku dziecka poza miejscem zamieszkania;
  - świadczeń na pokrycie wydatków związanych z wystąpieniem zdarzenia losowego;
  - świadczeń pieniężnych na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka – jednorazowo;
  - świadczeń na pokrycie innych nieprzewidzianych kosztów związanych z opieką i wychowaniem dziecka lub funkcjonowaniem rodzinnych domów dziecka;
  - środków na utrzymanie domu jednorodzinnego dla rodzin zastępczych zawodowych lub rodzinnych domów dziecka;
  - odpłatności rodziców biologicznych;
  - usamodzielnianych wychowanków – pomoc na kontynuowanie nauki, pomoc na usamodzielnienie i na zagospodarowanie;
  - skierowań do środowiskowego domu samopomocy oraz odpłatności;
  - umieszczeń w domach pomocy społecznej oraz odpłatności za pobyt;
  - skierowań do domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży;
  - odpłatności za pobyt w domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży.

ZESPÓŁ DS. OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH I STARSZYCH

1. Zadania zespołu dotyczące osób z niepełnosprawnościami wynikające z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych:

- opracowywanie i realizacja Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych,
- współpraca z organizacjami pozarządowymi, instytucjami oraz innymi jednostkami samorządu terytorialnego w zakresie realizowanych zadań z zakresu ustawy o rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,

- rozpatrywanie wniosków o dofinansowanie ze środków PFRON oraz opracowywanie projektów uchwał Rady i Zarządu Powiatu Gliwickiego, zarządzeń Dyrektora Centrum dotyczących zadań dofinansowywanych ze środków PFRON,
- udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach osób niepełnosprawnych z zakresu prowadzonych spraw,
- prowadzenie zadań związanych z działalnością warsztatów terapii zajęciowej (w tym przygotowywanie umów dotyczących współfinansowania WTZ, przygotowywanie porozumień dotyczących odpłatności części nieobjętej dofinansowaniem ze środków PFRON, sprawowanie kontroli nad działalnością WTZ, dokonywanie corocznej oceny działalności WTZ),
- współpraca z Powiatową Społeczną Radą do Spraw Osób Niepełnosprawnych, w tym przedstawianie projektów uchwał do opiniowania, organizacja i obsługa spotkań,
- realizacja programów celowych zleconych przez PFRON, m.in. pilotażowego programu „Aktywny samorząd”, Programu Wyrównywania Różnic Między Regionami.

2. Zadania zespołu dotyczące osób z niepełnosprawnościami oraz osób starszych, wynikające z ustawy o pomocy społecznej:

- prowadzenie spraw dotyczących osób starszych i niepełnosprawnych intelektualnie, w szczególności: wszczynanie i prowadzenie postępowań administracyjnych w zakresie umieszczenia, kierowania lub ustalania odpłatności za pobyt osób w domach pomocy społecznej funkcjonujących na terenie Powiatu Gliwickiego oraz wszczynania i prowadzenia postępowań administracyjnych w zakresie kierowania i ustalania odpłatności za pobyt osób w środowiskowych domach samopomocy funkcjonujących na terenie Powiatu Gliwickiego,
- sprawowanie nadzoru merytorycznego nad działalnością oraz przeprowadzanie kontroli Domów Pomocy Społecznej oraz Środowiskowego Domu Samopomocy w Knurowie,
- współdziałanie z WZS w ramach realizacji zadań z zakresu administracji rządowej dotyczących prowadzenia i rozwoju ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- opracowanie rocznych sprawozdań z realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Gliwickiego na lata 2007–2020,
- przygotowywanie oceny zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej,
- współpraca z instytucjami i organizacjami działającymi w zakresie realizowanych zadań z zakresu ustawy o pomocy społecznej.

1. Zadania wynikające z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 1172 ze zm.).

Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz zatrudniania osób niepełnosprawnych wynikają z art. 35a ust. 2 pkt 3 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r., poz. 1172 ze zm.) oraz rozporządzeń wykonawczych do tej ustawy, w tym rozporządzenia MPIPS z dnia 25.06.2002 r. w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 926).

W 2019 r. Powiat Gliwicki realizował zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudniania osób niepełnosprawnych, które finansowane były ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2019 r. Wykonanie poszczególnych zadań przedstawione zostało w dalszej części sprawozdania.

Zadania powiatu w zakresie ww. ustawy to:

1.1. Zadania w zakresie rehabilitacji społecznej:

- a) dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
- b) dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów,
- c) dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
- d) dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
- e) dofinansowanie usługi tłumacza języka migowego i tłumacza przewodnika - brak złożonych wniosków.

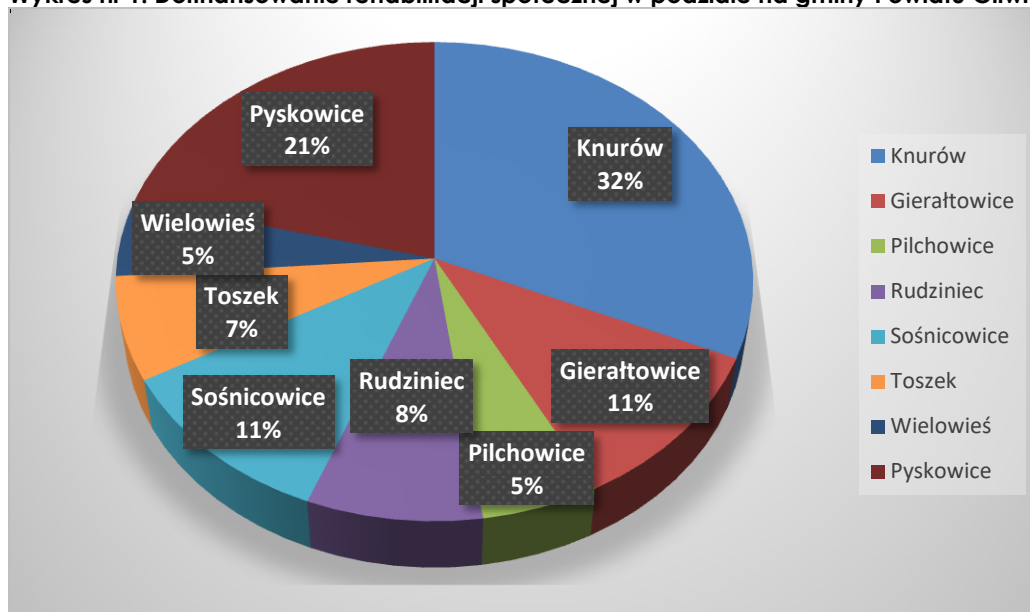
Tabela nr 1: Realizacja zadań z zakresu rehabilitacji społecznej w 2019 r. – realizator PCPR w Gliwicach, zadania a - e

Lp.	Nazwa zadania	Ilość złożonych wniosków	Wnioski rozpatrzone negatywnie	Wnioski rozpatrzone pozytywnie	Kwota wydatkowana
1.	Dofinansowanie uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym dla osób niepełnosprawnych i ich opiekunów	330	98	232	285 874,00 zł
2.	Dofinansowanie zaopatrzenia osób niepełnosprawnych w sprzęt rehabilitacyjny	12	-	12	18 375,00 zł
	Dofinansowanie zaopatrzenia osób niepełnosprawnych w środki pomocnicze i przedmioty ortopedyczne	450	46 (w tym 6 rezygnacji, 2 odmowy ze względów formalnych, 38 z powodu wyczerpania środków finansowych)	404	269 431,00 zł
3.	Likwidacja barier architektonicznych	21	8 (w tym 5 rezygnacji, 1 odmowa ze względów formalnych, 2 odmowy z powodu braku zasadności złożonych wniosków)	13	67 392,00 zł
4.	Likwidacja barier w komunikowaniu się	16	4 (z powodu braku zasadności złożonych wniosków)	12	22 404,00 zł
5.	Likwidacja barier technicznych	26	5 (w tym 3 rezygnacje, 1 odmowa ze względu na wyczerpane środki finansowe, 4 z powodu braku zasadności złożonych wniosków)	20	68 737,00 zł
RAZEM		855	161	693	732 213,00 zł

Źródło: Dane PCPR w Gliwicach z 2019 r.

Procentowe wykorzystanie środków finansowych PFRON przeznaczonych na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej w podziale na poszczególne gminy Powiatu Gliwickiego przedstawia poniższy diagram.

Wykres nr 1: Dofinansowanie rehabilitacji społecznej w podziale na gminy Powiatu Gliwickiego w 2019 r.

Źródło: Dane PCPR w Gliwicach z 2019 r.

Dofinansowanie kosztów tworzenia i działalności warsztatów terapii zajęciowej.

Uczestnictwo osób z niepełnosprawnością w zajęciach terapeutycznych prowadzonych w warsztatach terapii zajęciowej jest jedną z form aktywizacji zawodowej i społecznej.

W Powiecie Gliwickim funkcjonują dwa Warsztaty Terapii Zajęciowej, które prowadzone są przez organizacje pożytku publicznego.

- Warsztaty Terapii Zajęciowej Ośrodek Matka Boża Uzdrawienie Chorych w Knurowie, ul. Szpitalna 29, prowadzone przez Caritas Archidiecezji Katowickiej – **dla 50 osób** w tym 3 mieszkańców Powiatu Rybnickiego oraz 1 mieszkaniec Powiatu Mikołowskiego.
- Warsztaty Terapii Zajęciowej w Pyskowicach ul. Wojska Polskiego 3, prowadzone przez Stowarzyszenie Integracji Zawodowej i Społecznej Osób Niepełnosprawnych „Tęcza” z siedzibą w Bycinie ul. Pyskowska 8a – **dla 36 osób**.

Tabela nr 2: Dofinansowanie działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej

Nazwa zadania	Ilość warsztatów	Ilość uczestników	Kwota wydatkowana
Dofinansowanie działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej	2	86 uczestników	1 556 256,00 zł

Źródło: Dane PCPR w Gliwicach z 2019 r.

Finansowanie działalności warsztatów terapii zajęciowej określa ustawa o rehabilitacji (...): maksymalne dofinansowanie kosztów działalności warsztatu ze środków PFRON wynosi 90% całkowitych kosztów (art. 68c ust. 1 ustawy), pozostałe 10% kosztów działalności współfinansowane jest ze środków samorządu powiatowego (art. 10b ustawy).

Wysokość środków finansowych przekazywanych przez PFRON na działalność WTZ określa corocznie Zarząd PFRON. Początkowo w roku 2019 kwota rocznego utrzymania uczestnika w WTZ wynosiła 17 796,00 zł miesięcznie. Jednak w związku ze zmianą rozporządzenia dotyczącego zwiększenia dofinansowania do pobytu uczestników WTZ od 18 listopada 2019 r. kwota ta została zwiększona do wysokości 18 096,00 zł.

Należy zaznaczyć, że Powiat Rybnicki oraz Powiat Mikołowski których mieszkańcy uczestniczą w WTZ w Knurowie, na mocy zawartych porozumień, ponoszą koszty ich uczestnictwa ze środków własnych (10%). Ponadto Powiat Gliwicki ponosi koszty ze środków własnych, uczestnictwa 14 naszych mieszkańców w WTZ na terenie innych powiatów.

W zajęciach terapeutycznych prowadzonych w Warsztatach Terapii Zajęciowej w 2019 r. uczestniczyło łącznie 90 mieszkańców Powiatu Gliwickiego, w tym:

- 76 osób uczestniczyło w WTZ działających na terenie Powiatu Gliwickiego,
- 14 osób uczestniczyło w WTZ działających na terenie innych powiatów, w tym 1 osoba w Powiecie Rybnickim, 13 osób w Gliwicach.

1.2. Zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i zatrudniania to:

- a) pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe dla osób niepełnosprawnych, ich szkolenie oraz przekwalifikowanie,
- b) przyznanie jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej – brak złożonych wniosków,
- c) zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy dla osoby niepełnosprawnej,
- d) badania lekarskie, o których mowa w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Tabela nr 3: Realizacja zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej 2019 r. - Powiatowy Urząd Pracy w Gliwicach.

L.p.	Nazwa zadania	Kwota wydatkowana w 2019 r.	Liczba osób objętych aktywizacją
1.	Jednorazowe dofinansowanie rozpoczęcia działalności gospodarczej, rolniczej albo wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej	50 000,00 zł	1
2.	Finansowanie kosztów szkolenia osób niepełnosprawnych	2 443,00 zł	1
3.	Badania lekarskie o których mowa w: - ust. 2 ust 3 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy - art. 11 ust 2 pkt 5 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych	61,00 zł	1
Razem		52 504,00 zł	3

Źródło: Sprawozdanie PUP w Gliwicach za 2019 r.

1.3. Przestrzeganie praw osób niepełnosprawnych.

Informacje w zakresie praw i uprawnień udzielane są osobom z niepełnosprawnością indywidualnie przez prawnika zatrudnionego przez PCPR w Gliwicach oraz pracowników Zespołu ds. Osób Niepełnosprawnych w trakcie spotkań indywidualnych oraz telefonicznie.

W celu dotarcia do jak najszerszej rzeszy osób zainteresowanych wsparciem i pomocą współpracujemy z Ośrodkami Pomocy Społecznej na terenie Powiatu Gliwickiego.

Osoby z niepełnosprawnością mające dostęp do Internetu wszelkie informacje dotyczące możliwości skorzystania z przysługujących uprawnień, w tym dofinansowania ze środków PFRON, mogą znaleźć na stronie internetowej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach: www.pcpr-gliwice.pl oraz w Biuletynie Informacji Publicznej <http://bip.pcprgliwice.powiatgliwicki.finn.pl/>

Dodatkowo Zespół ds. Osób Niepełnosprawnych i Starszych przekazuje niezbędne informacje jednostkom samorządu terytorialnego na terenie Powiatu Gliwickiego (m.in. ośrodkom pomocy społecznej, poradniom psychologiczno-pedagogicznym, szkołom), celem rozpowszechniania informacji o możliwościach korzystania ze środków PFRON przez osoby uprawnione w ramach realizowanych zadań oraz dodatkowych programów.

1.4. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie na wielu obszarach wsparcia i pomocy osobom niepełnosprawnym ściśle współpracuje z 9 organizacjami pozarządowymi, działającymi na terenie Powiatu Gliwickiego.

Współpraca dotyczy ograniczania skutków niepełnosprawności członków tych organizacji, w tym także działalności zmierzającej do zapewnienia równego dostępu do zatrudnienia osobom niepełnosprawnym, zagrożonym wykluczeniem społecznym poprzez brak możliwości dostępu do otwartego rynku pracy.

1.5. Współpraca z Powiatową Społeczną Radą ds. Osób Niepełnosprawnych.

Powiatowa Rada jest organem opiniodawczo – doradczym w sprawach dotyczących niepełnosprawnych mieszkańców Powiatu. W drugiej połowie 2019 roku zakończyła się kadencja Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych. W związku z powyższym Zarządzeniem Nr 66/2019 Starosty Gliwickiego z dnia 10 października 2019 roku została powołana Rada na lata 2019 – 2023. Członkowie Rady są przedstawicielami poniższych podmiotów:

- Urząd Miejski w Pyskowicach,
- Urząd Miejski w Sośnicowicach,
- Polski Związek Niewidomych, Okręg Śląski Koło Gliwice,
- Stowarzyszenie Moja Gmina Nasz Powiat w Gierałtowicach,
- Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną w Knurowie.

Zakres działań powiatowej rady obejmuje:

- inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do:
  - integracji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnością
  - realizacji praw osób z niepełnosprawnością,
- opiniowanie projektów powiatowych programów działań na rzecz osób z niepełnosprawnością,
- ocena realizacji programów,
- opiniowanie projektów uchwał i programów przyjmowanych przez radę powiatu pod kątem ich skutków dla osób z niepełnosprawnością.

1.6. Programy realizowane na rzecz osób niepełnosprawnych dofinansowane ze środków PFRON – wynikające z art. 47 ustawy.

Pilotażowy program „Aktywny samorząd”.

Pilotażowy program „Aktywny samorząd” realizowany jest nieprzerwanie od 2012 roku na podstawie umowy zawartej pomiędzy Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych Oddział Śląski a Powiatem Gliwickim. Zadania oraz kwoty na ich realizację ze środków PFRON określone są corocznie w aneksach do umowy.

Głównym celem programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów pomocy w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji. Dofinansowanie następuje na pisemny wniosek osoby z niepełnosprawnością, zawierający uzasadnienie wskazujące na związek pomiędzy udzieleniem dofinansowania z możliwością realizacji celów programu. Corocznie Zarząd PFRON przyjmuje kierunki działań oraz warunki brzegowe obowiązujące Realizatorów programu „AS”.

Tabela nr 4: Zadania realizowane w ramach „AS” oraz kwoty wydatkowane w roku 2019 r.

Lp.	Obszar programu	Ilość złożonych wniosków	Wnioski rozpatrzone negatywnie	Wnioski rozpatrzone pozytywnie	Kwota wydatkowana
	Moduł I:				
1.	A Zadanie 1 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu,	3	0	3	19 309,00 zł
2.	A Zadanie 2 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy, adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu,	4	1 rezygnacja	3	4 193,00 zł
3.	A Zadanie 3 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy, adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu, w stopniu wymagającym korzystania z usług tłumacza języka migowego,	-	-	-	-
4.	A Zadanie 4 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu, adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu,	-	-	-	-
5.	B Zadanie 1 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub do osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku lub obu kończyn górnych,	1	0	1	4 120,00 zł
6.	B Zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania	1	0	1	2 495,20 zł
7.	B Zadanie 3 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku,	1	0	1	2 000,00 zł
8.	B Zadanie 4 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy,	3	0	3	7 294,00 zł

9.	B Zadanie 5 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego, zakupionego w ramach programu, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności,	0	0	0	-
10.	C Zadanie 1 – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności i dysfunkcją uniemożliwiającą samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym,	11	2 rezygnacje, 2 odmowy ze względów formalnych	7	69 000,00 zł
11.	C Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności,	1	0	1	3 500,00 zł
12.	C Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości, adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności	3	0	3	59 314,67 zł
13.	C Zadanie 4 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, (co najmniej na III poziomie jakości), adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności,	0	0	0	-
14.	C Zadanie 5 – pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu powodującą problemy w samodzielnym przemieszczaniu się i posiadających zgodę lekarza specjalisty na użytkowanie przedmiotu dofinansowania,	1	0	1	4 900,00 zł
15.	Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (dziecka przebywającego w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką), adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, którzy są przedstawicielem ustawowym lub opiekunem prawnym dziecka	4	0	4	2 193,30 zł
	RAZEM	33	5	28	178 319,20 zł
16.	Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym	22	1 rezygnacja 1 negatywna weryfikacja formularza	20	64 974,00 zł
kwota wydatkowana w 2019 r.					243 293,20 zł

Źródło: Dane PCPR w Gliwicach z 2019 r.

Tabela nr 5: Dofinansowanie w ramach Modułu I programu „AS” w podziale na gminy Powiatu Gliwickiego w 2019 r.

Lp.	Obszar programu	Gmina	Ilość dofinansowanych wniosków w roku 2019	Przyznana kwota dofinansowania
1.	A Zadanie 1 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu,	Knurów	1	2 509,00 zł
		Gierałtowice	1	10 000,00 zł
		Rudziniec	1	6 800,00 zł
2.	A Zadanie 2 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy, adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu,	Knurów	2	2 849,00 zł
		Gierałtowice	1	1 344,00 zł
5.	B Zadanie 1 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub do osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku lub obu kończyn górnych,	Gierałtowice	1	4 120,00 zł
6.	B Zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania	Knurów	1	2 495,20 zł
7.	B Zadanie 3 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku,	Knurów	1	2 000,00 zł
8.	B Zadanie 4 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy,	Knurów	2	4 794,00 zł
		Rudziniec	1	2 500,00 zł
10.	C Zadanie 1 – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności i dysfunkcją uniemożliwiającą samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym,	Pilchowice	2	20 000,00 zł
		Gierałtowice	2	20 000,00 zł
		Sośnicowice	2	20 000,00 zł
		Wielowieś	1	9 000,00 zł
11.	C Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności,	Wielowieś	1	3 500,00 zł
12.	C Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości, adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności	Pyskowice	1	25 200,00 zł
		Knurów	1	20 061,35 zł
		Gierałtowice	1	14 053,32 zł
14.	C Zadanie 5 – pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu powodującą problemy w samodzielnym przemieszczaniu się i posiadających zgodę lekarza specjalisty na użytkowanie przedmiotu dofinansowania,	Sośnicowice	1	4 900,00 zł
15.	Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (dziecka przebywającego w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką), adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, którzy są przedstawicielem ustawowym lub opiekunem prawnym dziecka	Pyskowice	2	1 256,30
		Gierałtowice	2	937,00 zł

Źródło: Dane PCPR w Gliwicach z 2019 r.

Tabela nr 6: Dofinansowanie w ramach Modułu II programu „AS” w podziale na gminy Powiatu Gliwickiego w 2019 r.

Nazwa zadania	Gmina	Ilość dofinansowanych wniosków w roku 2019	Przyznana kwota dofinansowania
Pilotażowy program „Aktywny samorząd” Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym	Pyskowice	4	10 192,00 zł
	Knurów	8	30 829,00 zł
	Toszek	-	-
	Gierałtówice	3	9 295,00 zł
	Pilchowice	2	4 600,00 zł
	Rudziniec	3	10 058,00 zł
	Wielowieś	-	-
	Sośnicowice	-	-

Źródło: Dane PCPR w Gliwicach z 2019 r.

1.7. Działania na rzecz osób z niepełnosprawnościami w roku 2019.

1) W 2019 roku Powiat Gliwicki otrzymał z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami III”; Obszar D – likwidacji barier transportowych dofinansowanie w wysokości 322 848,23 zł na trzy projekty dla jednostek działających na rzecz niepełnosprawnych mieszkańców Powiatu.

Pierwszy projekt - zakup 9-osobowego mikrobusu dla Warsztatów Terapii Zajęciowej w Pyskowicach, o nazwie „Kolorowy Mikrobus”, zrealizowany został przez Stowarzyszenie Integracji Zawodowej i Społecznej Osób Niepełnosprawnych „Tęcza”. Wartość projektu to 109 000,00 zł, z czego środki PFRON wynoszą 70 850,00 zł, a środki własne Stowarzyszenia – 38 150,00 zł.

Drugi projekt - „Mikrobus nadziei dla chłopaków” – zakup 9-osobowego mikrobusu dla Domu Pomocy Społecznej w Pilchowicach, realizowany był przez Zakon Postępujących Chorym Ojców Kamilianów. Wartość tego projektu wyniosła 136 412,50 zł, w czym środki PFRON stanowią 75 026,88 zł, a środki własne DPS-u – 61 385,62 zł.

Trzeci projekt, „Autobus dla niepełnosprawnych”, obejmował zakup 17-osobowego autobusu dla Warsztatów Terapii Zajęciowej w Knurowie, prowadzonych przez Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek Matka Boża Uzdrawienia Chorych w Knurowie. Wartość tego projektu to 281 971,35 zł, w czym środki PFRON stanowiły 176 971,35 zł. Uzpełniły je środki własne w kwocie 105 tys. zł – w tym 80 tys. zł przekazało Powiatowi Gliwickiemu na ten cel Miasto Knurów, a 25 tys. zł stanowiły środki pochodzące z darowizn.

„Kolorowy Mikrobus” - Warsztaty Terapii Zajęciowej w Pyskowicach

„Mikrobus nadziei dla chłopaków” – Dom Pomocy Społecznej w Pilchowicach

„Autobus dla niepełnosprawnych”, Warsztaty Terapii Zajęciowej w Knurowie

- 2) W dniach 15 oraz 18 kwietnia 2019 r. odbyły się spotkania z przedstawicielami Starostwa Powiatowego w Gliwicach, PCPR, ośrodków pomocy społecznej z gmin z terenu Powiatu Gliwickiego, Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych oraz Ośrodka Matka Boża Uzdrawienie Chorych w Knurowie. Spotkania te były związane z ogłoszonym przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Programem „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2019 oraz możliwością przystąpienia jednostek do realizacji Programu. W związku z nieprecyzyjnymi zapisami, które uniemożliwiały przystąpienie do Programu przez jednostki znajdujące się na terenie Powiatu, przesłane zostało pismo do Ministerstwa z prośbą o wprowadzenie zmian w Programie w kolejnej edycji, które umożliwiłyby przystąpienie do jego realizacji.
- 3) W nawiązaniu do spotkań dotyczących opieki wytchnieniowej przekazano wnioski do Senatora RP Krystiana Probiezja oraz Posła na Sejm RP Piotra Pyzika, o dokonanie zmian w ustawie o pomocy społecznej umożliwiające prowadzenie opieki wytchnieniowej w domach pomocy społecznej.
- 4) W 2019 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach uczestniczyło w ogólnopolskim projekcie **„Opiekun rodziny nie musi być sam”** realizowanym przez Fundację Hospicyjną w Gdańsku i finansowanym przez Fundację PZU. W ramach programu odbyło się 5 spotkań szkoleniowych w gminach: Rudziniec, Wielowieś, Gierałtówice, Sośnicowice, Knurów. Szkolenia odbyły się w następujących terminach:
  - Rudziniec 07.10.2019 r. (Świetlica Gminna w Rudzińcu),
  - Wielowieś 14.10.2019 r. (Gminny Ośrodek Kultury w Wielowsi),
  - Gierałtówice 21.10.2019 r. (Urząd Gminy w Gierałtówicach),
  - Sośnicowice 24.10.2019 r. (Ośrodek Pomocy Społecznej w Sośnicowicach),
  - Knurów 04.11.2019 r. (Miejski Ośrodek Kultury w Knurowie).

Podczas spotkań uczestnicy szkolenia brali udział w praktycznych zajęciach warsztatowych z pielęgniarką, rehabilitantem, psychologiem oraz pracownikiem socjalnym. Zajęcia cieszyły się zainteresowaniem wśród uczestników Projektu. Dawały przestrzeń do wymiany doświadczeń między uczestnikami, związanych z radzeniem sobie w trudnych sytuacjach wynikających ze sprawowania opieki nad osobą niepełnosprawną.

W ww. projekcie uczestniczyło 11 osób z gminy Rudziniec, 17 osób z gminy Wielowieś, 15 osób z gminy Gieratowice, 11 osób z gminy Sośnicowice oraz 18 osób z Knuruwa.

Ze wsparcia oferowanego w ramach programu „Opiekun rodziny nie musi być sam” skorzystały łącznie **72 osoby** z terenu powiatu Gliwickiego.

Wśród uczestników projektu przeprowadzono ankietę, która po zakończonym projekcie posłużyła do sporządzenia szczegółowej analizy omawianego problemu i posłuży także do podjęcia w przyszłości inicjatyw na rzecz osób niepełnosprawnych i ich opiekunów.

2. Zadania wynikające z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U z 2019 r., poz. 1507 z późn. zm.).

2.1. Pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, mających trudności w integracji ze środowiskiem.

W 2019 r. nie wpłynął żaden wniosek dotyczący ww. formy pomocy.

2.2. Prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób.

Zgodnie z art.54 ust.1 Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej: „Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej”.

Domy Pomocy Społecznej zapewniają swoim mieszkańcom usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu, w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb osób w nich przebywających.

Na terenie Powiatu Gliwickiego w 2019 r. funkcjonowało 5 ponadlokalnych domów pomocy społecznej:

- 2 prowadzone przez Powiat Gliwicki,
- 3 prowadzone przez podmioty niepubliczne na zlecenie Powiatu Gliwickiego, na podstawie umów o realizację zadania publicznego z zakresu pomocy społecznej.

Łączna liczba miejsc statutowych we wszystkich pięciu domach pomocy społecznej na dzień 31 grudnia 2019 r. wynosiła **405** miejsc.

Tryb i zasady kierowania do Domów Pomocy Społecznej reguluje art. 54 i 59 Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania, według zasad określonych w art. 60 - 64 ww. Ustawy.

Ustalenie odpłatności dla osób skierowanych do Domu Pomocy Społecznej przed dniem 1 stycznia 2004 r. reguluje art. 87 ust 8 Ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

W oparciu o ten przepis Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach wydaje decyzje o odpłatności, która ustalana jest w wysokości nie większej niż 70% dochodu osoby. Pozostała część finansowana jest z budżetu Państwa do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca DPS.

Obsługa finansowa Domów Pomocy Społecznej leży w kompetencji Wydziału Zdrowia i Pomocy Społecznej Starostwa Powiatowego w Gliwicach, natomiast Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach sprawuje nadzór merytoryczny nad działalnością 5 Domów Pomocy Społecznej na terenie Powiatu Gliwickiego.

Wykaz Domów Pomocy Społecznej prowadzonych przez Powiat Gliwicki w 2019 r.

1. Dom Pomocy Społecznej „Ostoja” ul. Kozielska 1, 44-153 Sośnicowice – przeznaczony dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie oraz dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie (dziewcząt i kobiet).

Liczba miejsc statutowych: 124.

Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca wynosił w 2019 r. - 4 342,00 zł.

2. Dom Pomocy Społecznej „Zameczek” ul. Knurowska 13, 44-144 Kuźnia Nieborowska – przeznaczony dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie (mężczyzn).
Liczba miejsc statutowych: 51.
Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca wynosił w 2019 r. - 4 662,00 zł.

Wykaz Domów Pomocy Społecznej prowadzonych na zlecenie Powiatu Gliwickiego w 2019 r.

1. Dom Pomocy Społecznej prowadzony przez Zakon O.O. Kamilianów ul. Damrota 7, 44-145 Pilchowice – przeznaczony dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie (chłopcy).
Liczba miejsc statutowych 60.
Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca wynosił w 2019 r. - 3 958,00 zł.
2. Dom Pomocy Społecznej „Caritas” Diecezji Gliwickiej w Wiśniczach ul. Wiejska 42a, 44-187 Wielowieś – przeznaczony dla osób w podeszłym wieku.
Liczba miejsc statutowych 80.
Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca wynosił w 2019 r. - 3 903,47 zł.
3. Dom Pomocy Społecznej prowadzony przez Caritas Archidiecezji Katowickiej ul. Szpitalna 29, 44-194 Knurów – przeznaczony dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie (kobiet i mężczyzn).
Liczba miejsc statutowych 90.
Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca wynosił w 2019 r. - 3 933,79 zł.

2.3. Prowadzenie mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, z wyłączeniem środowiskowych domów samopomocy i innych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Powiat Gliwicki nie prowadził w 2019 r. mieszkań chronionych oraz domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży. Niemniej w zakresie realizacji powyższych zadań podjęto następujące działania.

1. W 2019 r. kontynuowano rozpoczęte wspólnie z Wydziałem Rozwoju, Inwestycji, Zamówień Publicznych i Promocji Starostwa Powiatowego w Gliwicach prace nad przygotowaniem materiałów do wniosku o dofinansowanie utworzenia mieszkań chronionych dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej, dzięki któremu wspierany byłby proces ich usamodzielnienia. Będą mogli skorzystać z niego wychowankowie nie posiadający własnych zasobów lokalowych, wsparcia rodziny i/lub wymagający poprowadzenia w rozpoczęciu samodzielnego życia. Przewiduje się również wsparcie dla osoby z niepełnosprawnością. Wychowankowie mogliby tam czasowo zamieszkiwać, przygotowując się jednocześnie do założenia własnego gospodarstwa domowego. Od 2018 r. trwają działania w kierunku stworzenia tego typu mieszkań na nieruchomości będącej w trwałym zarządzie PCPR w Gliwicach w Bojszowie. Obecnie zaprojektowano przystosowanie budynku gospodarczego dla potrzeb 5 mieszkań chronionych, w tym jednego dla osoby z niepełnosprawnością.
2. W 2019 r. PCPR w Gliwicach podejmowało działania związane z zapewnieniem pomocy samotnym matkom z terenu Powiatu Gliwickiego (Knurowa). Zawarto w tym celu 3 umowy z podmiotami niepublicznymi, tj. Caritas Diecezji Sosnowieckiej oraz Fundacją Dobrego Pasterza w Ustroniu. Zapewnienie tego typu wsparcia jest zadaniem własnym powiatu wynikającym z ustawy o pomocy społecznej (art. 19 ust. 11).

Jednocześnie Rada Powiatu Gliwickiego w dniu 26.09.2019 r. podjęła uchwałę Nr XI/95/2019 w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w domach dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży.

2.4. Sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach w oparciu o art. 19 pkt 17 Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, zobowiązane jest do sporządzania sprawozdawczości oraz przekazywania jej Wojewodzie Śląskiemu.

Sprawozdawczość przekazywana jest w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego CAS (Centralna Aplikacja Statystyczna).

Tabela nr 7: Sporządzane sprawozdania

Miesięcznie	Kwartalnie	Półrocznie	Rocznie
<ul style="list-style-type: none"> - Rejestr wolnych miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych - Zapotrzebowanie na środki z programu „500+” - Sprawozdanie z realizacji programu „500+” - Zapotrzebowanie na środki z programu „300+” - Sprawozdanie z realizacji programu „300+”. 	<ul style="list-style-type: none"> - Meldunek kwartalny MK1/MK2, - Zbiory centralne programu SI Pomost, - Sprawozdanie rzeczowo-finansowe z realizacji zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej, społecznej i zatrudnienia osób niepełnosprawnych finansowanych ze środków PFRON, - Zapotrzebowanie na dotacje z rezerwy celowej budżetu państwa z przeznaczeniem na finansowanie zadań z pomocy społecznej. 	<ul style="list-style-type: none"> - MPiPS-03, - Składki zdrowotne, - Składki emerytalno-rentowe, - Sprawozdanie rzeczowo-finansowe z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, - Sprawozdanie dotyczące programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie, - Liczba dzieci w pieczy zastępczej własne i obce. 	<ul style="list-style-type: none"> - MPiPS-05, - Ocena zasobów pomocy społecznej – art. 16a ustawy o pomocy społecznej, - Przemoc w rodzinie, - MPiPS-03, - Składki zdrowotne, - Składki emerytalno-rentowe, - Zapotrzebowanie na rozwój sieci ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Źródło: Dane PCPR w Gliwicach z 2019 r.

Sporządza się także sprawozdania jednorazowe w bardzo krótkich terminach ustalanych przez Śląski Urząd Wojewódzki.

Pozostała sprawozdawczość Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach dotyczy sprawozdań wykonywanych dla Głównego Urzędu Statystycznego jak również przekazuje się poprzez system teleinformatyczny SI KRD informacje dotyczące Karty Dużej Rodziny, której Powiat Gliwicki nie prowadzi.

Współpraca z Wydziałem Zdrowia i Pomocy Społecznej Starostwa Powiatowego w Gliwicach w zakresie sprawozdawczości dotyczy:

- miesięcznego przekazywania zweryfikowanych informacji o liczbie osób korzystających z usług Środowiskowego Domu Samopomocy w Knurowie wg stanu na pierwszy dzień każdego miesiąca,
- miesięcznego weryfikowania pod względem merytorycznym tabeli: „Informacja o domach pomocy społecznej” wg stanu na ostatni dzień każdego miesiąca,
- danych do sprawozdania rzeczowo-finansowego z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

2.5. Sporządzanie, zgodnie z art. 16a, oceny w zakresie zasobów pomocy społecznej.

Na podstawie art.16 Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach przygotowuje ocenę zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej. Zasoby obejmują w szczególności infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe i nakłady finansowe na zadania pomocy społecznej. Ocena obejmuje osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej, rodzaje ich problemów oraz rozkład ilościowy.

Zgodnie z art.16a ust.4 Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej w 2019 r. ww. ocena została w dniu 28 marca 2019 r. pismem przekazana do Wydziału Zdrowia i Pomocy Społecznej celem przedstawienia na sesji Rady Powiatu Gliwickiego.

3. Zgodnie z art. 20 ust.1 Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy.

Prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

W Powiecie Gliwickim w 2019 r. funkcjonował ośrodek wsparcia – **Środowiskowy Dom Samopomocy w Knurowie.**

Jest to zadanie z zakresu administracji rządowej (art. 20 ust. 2 Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej). Zadanie to realizuje Caritas Archidiecezji Katowickiej, na zlecenie Powiatu Gliwickiego, zgodnie z umową zawartą w dniu 18 grudnia 2015 r. o powierzenie realizacji zadania publicznego pod nazwą: „Prowadzenie ośrodka wsparcia – Środowiskowego Domu Samopomocy dla 50 osób z zaburzeniami psychicznymi, na terenie Powiatu Gliwickiego”.

Umowa powyższa została zawarta na okres od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia 31 grudnia 2020 r. Koszt utrzymania Środowiskowego Domu Samopomocy w całości finansowany jest ze środków budżetu państwa.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Knurowie ma charakter ponadlokalny i oferuje specjalistyczne usługi opiekuńcze w formie dziennej dla 50 osób.

Oferta usług kierowana jest przede wszystkim do osób, które mają trudności w samodzielnym przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych, w tym w odnalezieniu się w środowisku rodzinnym i społecznym. Dom zapewnia także postępowanie rehabilitacyjne dostosowane do indywidualnych potrzeb każdego uczestnika.

Osobami uprawnionymi do korzystania z oferty Środowiskowego Domu Samopomocy w Knurowie są:

- osoby z diagnozą zaburzeń psychicznych,
- osoby niepełnosprawne intelektualnie.

W przypadku wolnych miejsc do Środowiskowego Domu Samopomocy w Knurowie mogą być kierowane także osoby spoza Powiatu Gliwickiego. Warunkiem wydania skierowania dla tych osób jest porozumienie zawarte z jednostkami lokalnego samorządu terytorialnego dotyczące przyjęcia do realizacji zadań – zapewnienie specjalistycznych usług w Środowiskowym Domu Samopomocy w Knurowie.

Na podstawie Porozumienia Nr WOK.031.15.2015.WZS z dnia 28 grudnia 2015 r. w sprawie powierzenia Powiatowi Gliwickiemu przez Miasto Gliwice do realizacji zadania publicznego polegającego na objęciu mieszkańców Miasta Gliwice usługami świadczonymi przez Ośrodek Matka Boża Uzdrawienie Chorych Caritas Archidiecezji Katowickiej Środowiskowy Dom Samopomocy w Knurowie – w 2019 r. z usług ww. Ośrodka korzystało **11** mieszkańców ww. miasta.

Tabela nr 8: Dane dotyczące ŚDS w Knurowie za 2019 r.

Liczba miejsc pobytu dziennego	Liczba uczestników ogółem	Nowe osoby w trakcie roku	Rezygnacje
50	55	7	7

Źródło: Dane PCPR w Gliwicach za 2019 r.

ZESPÓŁ DS. ŚWIADCZEŃ, ZESPÓŁ DS. RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ oraz ZESPÓŁ DS. INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ I USAMODZIELNIEŃ

I. Zadania Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej i Zespołu ds. Instytucjonalnej Pieczy Zastępczej i Usamodzielnień.

1. Zadania Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej obejmują następujące obszary działań:

a) Pozyskiwanie kandydatów na opiekunów zastępczych, a w szczególności:

- prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
- prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej poprzez szczegółowe rozpoznanie sytuacji i warunków osób kandydujących do pełnienia pieczy zastępczej, a następnie po pozytywnej wstępnej weryfikacji, skierowane kandydatów do odbycia szkolenia,
- organizowanie szkoleń dla ww. kandydatów.

b) Współpraca z rodzinami zastępczymi i prowadzącymi rodzinne domy dziecka oraz na rzecz poprawy sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej poprzez:

- bieżącą współpracę z ww. środowiskami pieczy zastępczej (utrzymywanie kontaktu telefonicznego, osobistego, w tym wizyty w miejscu zamieszkania rodziny),
- zapewnianie opiekunom zastępczym szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji,
- zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych,
- dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej,
- dokonywanie oceny rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonej im funkcji oraz jakości wykonywanej pracy,
- współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z ośrodkami pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi,
- zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających.

2. Zadania Zespołu ds. Instytucjonalnej Pieczy Zastępczej i Usamodzielnień obejmują następujące obszary działań:

- a) Poszukiwanie i pozyskiwanie miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.
- b) Podejmuje działań w celu powrotu dziecka do rodziny, w tym monitorowanie sytuacji rodziny pochodzenia.
- c) Udział w posiedzeniach dotyczących zasadności pobytu dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej.
- d) Bieżąca współpraca z usamodzielnianymi wychowankami pieczy zastępczej rodzinnej i instytucjonalnej.
- e) Monitorowanie ich sytuacji życiowej, w tym edukacyjnej oraz wspieranie ich realizacji życiowych planów.
- f) Określanie zasadności przyznania pomocy na zagospodarowanie i usamodzielnienie oraz weryfikacja prawidłowego wydatkowania ww. pomocy.

II. Realizacja zadań własnych powiatu z zakresu pieczy zastępczej.

1. Ewaluacja realizacji „3-letniego powiatowego Programu rozwoju pieczy zastępczej w powiecie gliwickim na lata 2018-2020”, zawierającego między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych.

Od 2018 r. obowiązuje opracowany przez PCPR w Gliwicach „3-letni powiatowy Program rozwoju pieczy zastępczej w powiecie gliwickim na lata 2018-2020”, który został przyjęty do realizacji na mocy Uchwały Nr XXXVIII/287/2018 Rady Powiatu Gliwickiego z dnia 26.04.2018 r.

W 2019 r. realizacja Programu przebiegała bez zastrzeżeń, zgodnie z opracowanymi celami i przy uwzględnieniu corocznych limitów rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka, omówiono również na sesji Rady Powiatu w kwietniu 2019 r.

2. Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

a) rodzinna piecza zastępcza:

W roku 2019 pod opieką PCPR w Gliwicach funkcjonowały **125 rodziny** sprawujące rodzinną pieczę zastępczą, w których wychowywało się **177 dzieci** (wg stanu na dzień 31.12.2019 r.). Wśród nich wyróżniamy:

- **78** spokrewnione rodziny zastępcze (w których było 101 dzieci),
- **39** niezawodowe rodziny zastępcze (w których było 52 dzieci),
- **2** zawodowe rodziny zastępcze (w których była 6 dzieci),
- **1** zawodowa rodzina zastępcza specjalistyczna (w której była 2 dzieci),
- **3** zawodowe rodziny zastępcze pełniące funkcję pogotowia rodzinnego (w których była 6 dzieci),
- **2** rodzinne domy dziecka (w których była 10 dzieci).

W omawianym okresie w Powiecie Gliwickim powstało **18** nowych rodzin zastępczych, w tym **10** rodziny zastępcze spokrewnione, **6** rodziny zastępcze niezawodowe, **1** zawodowa rodzina zastępcza pełniące funkcję pogotowia rodzinnego i **1** zawodowa rodzina zastępcza specjalistyczna.

W okresie sprawozdawczym **20** dzieci opuściło rodzinną pieczę zastępczą z następujących powodów:

- powrót do rodziny naturalnej – 5 dzieci,
- usamodzielnienie się wychowanków rodziny zastępczej – 6 wychowanków,
- umieszczenie w innej rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka – 1 dziecko,
- umieszczenie w instytucjonalnej pieczy zastępczej – 6 dzieci,
- adopcja – 1 dziecko,
- inne – 1 dziecko (rodzina zastępcza wraz z dzieckiem wyprowadziła się poza teren Powiatu Gliwickiego).

b) instytucjonalna piecza zastępcza:

W roku 2019 umieszczenia w instytucjonalnej pieczy zastępczej, podobnie jak w latach ubiegłych, następowały na mocy postanowień Sądu Rejonowego w Gliwicach.

W omawianym okresie zrealizowano **4** postanowień wobec **9** dzieci pochodzących z terenu powiatu gliwickiego.

Dzieci te zostały umieszczone w placówkach opiekuńczo-wychowawczych poza powiatem gliwickim, a szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Łącznie w placówkach znajdujących się poza Powiatem Gliwickim przebyło **44** wychowanków.

Tabela nr 9: Dzieci pochodzące z Powiatu Gliwickiego umieszczone w placówkach na terenie innych powiatów w 2019 r.

Powiat	Nazwa placówki	Liczba dzieci
Miasto Gliwice	Dom Dziecka Nr 2 w Gliwicach	1
Powiat Wadowicki	Feniks OIKiPOW w Radoczy	1
Powiat Raciborski	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Kuźni Raciborskiej	5
	Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza w Raciborzu	5
	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Samborowicach	4
	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Nędzy	3
Powiat Pszczyński	CWDiR „Przystań”	2
Powiat Lubliniecki	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 2 w Lublińcu	3
Miasto Ruda Śląska	OPDiR w Rudzie Śląskiej	1
Powiat Opatowski	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Opatowie	3
	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Nieskurzowie Nowym	2
Powiat Miechowski	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 1 w Miechowie	7
	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 2 w Miechowie	1
Województwo Podkarpackie	Regionalna Placówka Opiekuńczo–Terapeutyczna w Jarostawiu	6
Ogółem		44

Źródło: Dane PCPR w Gliwicach. Liczba wychowanków przebywają w POW w 2019 r.

Na podstawie art.191 ust.1 pkt.5 Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – powiat, na terenie którego funkcjonują mogące przyjąć dziecko rodzina zastępcza, rodzinny dom dziecka lub placówka opiekuńczo-wychowawcza, zawiera z innym powiatem, porozumienie w sprawie przyjęcia dziecka oraz warunków jego pobytu i wysokości wydatków na jego utrzymanie.

Powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi:

- 1) wydatki na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka,
- 2) średnie miesięczne wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym,
- 3) wydatki na finansowanie pomocy na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie.

W 2019 r. na podstawie zawartych porozumień pomiędzy powiatami - w rodzinach zastępczych na terenie Powiatu Gliwickiego przebywało **52** dzieci pochodzących z innych powiatów.

Natomiast **26** dzieci pochodzących z terenu Powiatu Gliwickiego przebywało w rodzinach zastępczych zamieszkujących na terenie innych powiatów (w tym dzieci, które wraz z rodziną zastępczą kilkakrotnie w ciągu roku zmieniały miejsce zamieszkania).

W instytucjonalnej pieczy zastępczej zlokalizowanej na terenie innych powiatów w ciągu całego 2019 r. przebywało **44** dzieci pochodzących z terenu Powiatu Gliwickiego.

W 2019 r. Powiat Gliwicki zawarł **33** nowych porozumień z innymi powiatami.

Tabela nr 10: Dzieci pochodzące z Powiatu Gliwickiego przebywające w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów w 2019 r.

Powiat/Miasto	Liczba dzieci
Miasto Bytom	1
Powiat Rybnicki	3
Powiat Kluczborski	1
Powiat Kłodzki	5
Powiat Lubliniecki	2
Powiat Myślenicki	1
Powiat Raciborski	3
Powiat Prudnicki	2
Powiat Radomski	1
Powiat Żarski	2
Miasto Gliwice	3
Powiat Opoczyński	1
Powiat Strzelecki	2
Powiat Brzeski	1
Miasto Warszawa	1
RAZEM	29

Źródło: Dane PCPR w Gliwicach i WZS Starostwa Powiatowego w Gliwicach za 2019 r.

Według danych uzyskanych z Wydziału Zdrowia i Pomocy Społecznej Starostwa Powiatowego w Gliwicach, w 2019 r. Powiat Gliwicki poniósł koszty finansowania pobytu dzieci **w rodzinach zastępczych umieszczonych na terenie innych powiatów** w łącznej wysokości **105 889,38 zł**, natomiast wynikające z pobytu dzieci **w placówkach znajdujących się poza terenem Powiatu Gliwickiego** w łącznej wysokości **495 156,00 zł**.

3. Organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, przez wspieranie procesu usamodzielnienia.

W 2019 r. Zespół ds. Instytucjonalnej Pieczy Zastępczej i Usamodzielnień wspierał proces usamodzielnienia łącznie **98** dorosłych wychowanków, z których **55** opuściło rodzinną pieczę zastępczą, **35** którzy opuścili placówki opiekuńczo-wychowawcze i **8** który opuścił inną formę zabezpieczenia, np. młodzieżowy ośrodek wychowawczy. Wsparcie, o którym mowa powyżej obejmowało głównie pomoc w aktualizacji Indywidualnych Programów Usamodzielnienia, dokonywanie oceny etapowej realizacji IPU, pomoc w realizacji przystępujących świadczeń, monitorowanie uczęszczania przez wychowanków do szkoły i kontynuowania nauki, a także popieranie wniosków usamodzielnianych wychowanków o przydział mieszkań z zasobów gminy.

4. Finansowanie pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne.

Finansowanie pomocy dla usamodzielnianych wychowanków pod względem administracyjnym realizowane jest przez Zespół ds. Świadczeń.

Realizacja świadczeń w 2019 r. dla osób usamodzielnianych oparta była o przepisy:

- obowiązującej do dnia 31.12.2011 r. Ustawy z dnia 12 marca 2004nr. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U z 2009 r., Nr 175 poz. 1362 z późn. zm.) – „stare zasady”,
- Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 grudnia 2004 r. w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie (Dz. U. z 2005 r. Nr 6, poz.45 z późn. zm.) – „stare zasady”,
- obowiązującej od dnia 01.01.2012 r. Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U z 2019 r., poz. 1111 z późn. zm.) – „nowe zasady”,
- Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U z 2019 r., poz. 1507 z późn. zm.) obowiązującej od dnia 01.01.2012 r.,
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U z 2018 r., poz. 1358),
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 sierpnia 2012 r. w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie (Dz. U. z 2012 r. poz. 954),

Usamodzielnianym wychowankom, którzy opuścili rodzinę zastępczą, placówkę opiekuńczą wychowawczą, dom pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy, specjalny ośrodek wychowawczy, młodzieżowy ośrodek socjoterapii zapewniający całodobową opiekę i młodzieżowy ośrodek wychowawczy, przysługują następujące świadczenia:

- pomoc na kontynuowanie nauki/pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki,
- pomoc na usamodzielnienie/ pomoc pieniężna na usamodzielnienie,
- pomoc na zagospodarowanie/ pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej.

Tabela nr 11: Finansowanie świadczeń dla usamodzielnianych wychowanków w 2019 r.

Rodzaj pieczy zastępczej	Liczba osób którym wypłacono świadczenia	Pomoc na kontynuowanie nauki/pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki	Pomoc na usamodzielnienie/ pomoc pieniężna na usamodzielnienie	Pomoc na zagospodarowanie/ pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej
Wychowankowie rodzin zastępczych	51	41	16	14
Wychowankowie placówek opiekuńczo-wychowawczych	18	14	6	5

Wychowankowie młodzieżowych ośrodków wychowawczych/ domów pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie	6	1	5	5
Wychowankowie, którzy usamodzielnili się przed 01.01.2012 r. (stare zasady)	2	0	2	1
OGÓŁEM	77	56	29	25

Źródło: Dane PCPR w Gliwicach. Liczba wychowanków pobierających świadczenia w 2019 r.

W 2019 roku liczba usamodzielnianych wychowanków, korzystających ze świadczeń PCPR w Gliwicach wyniosła łącznie **77** osób, w tym **2** wychowanków, którzy otrzymali świadczenia w oparciu o przepisy obowiązujące przed dniem 01.01.2012 r., tj. Ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej („stare zasady”), **69** osób, które otrzymały świadczenia w oparciu o przepisy obowiązujące od dnia 01.01.2012 r., tj. Ustawę z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej („nowe zasady”). Natomiast **6** osób otrzymało świadczenia dla osób usamodzielnianych w oparciu o obecnie obowiązującą Ustawę o pomocy społecznej. Kwota wypłaconych świadczeń wyniosła łącznie 405 009,60 zł.

5. Realizacja zadań z wynikających z art. 193 oraz art. 194 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W 2019 r. PCPR w Gliwicach przeprowadziło **252** postępowania administracyjne w sprawie obowiązku ponoszenia odpłatności rodziców za pobyt ich dzieci w rodzinach zastępczych, placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz zakładzie opiekuńczo-leczniczym, zakładzie pielęgnacyjno- opiekuńczym lub w zakładzie rehabilitacji leczniczej, które zakończyły się wydaniem decyzji administracyjnej (obowiązek określony jest w art. 193 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – tj. Dz. U z 2019 r., poz. 1111 z późn. zm.).

Zasady i szczegółowe warunki odstępowania, naliczania, umarzania, odraczania oraz rozkładania na raty opłaty za pobyt dzieci w pieczy zastępczej, zakładzie opiekuńczo-leczniczym, zakładzie opiekuńczo-leczniczym, w zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym lub w zakładzie rehabilitacji leczniczej określone są w Uchwale Rady Powiatu Gliwickiego Nr XVIII/158/2016 z dnia 22.06.2016 r. w sprawie szczegółowych warunków umorzenia w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej oraz za pobyt dziecka w zakładzie opiekuńczo-leczniczym, w zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym lub w zakładzie rehabilitacji leczniczej.

Decyzje administracyjne w sprawie obowiązku ponoszenia opłaty za pobyt dzieci w pieczy zastępczej, zakładzie opiekuńczo-leczniczym, zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym, zakładzie rehabilitacji leczniczej wydawane są w oparciu o zgromadzoną dokumentację dotyczącą sytuacji socjalno-bytowej osób zobowiązanych.

Tabela nr 12: Liczba przeprowadzonych postępowań dotyczących obowiązku ponoszenia opłaty za pobyt dzieci w pieczy zastępczej w 2019 r.

	Odstąpienia od ustalenia opłaty	Zobowiązania całkowite lub częściowe do ponoszenia opłaty	Inne (decyzje związane z odpłatnością: umorzenia, uchylecia, rozkładanie na raty, zmiany decyzji itp.)	OGÓŁEM
Liczba wydanych decyzji administracyjnych	210	12	30	252

Źródło: Dane PCPR w Gliwicach. Liczba wydanych ww. sprawie decyzji administracyjnych w roku 2019 r.

Zgodnie z powyższą tabelą, w **210** przypadkach odstąpiono od naliczenia odpłatności za pobyt dzieci w pieczy zastępczej. W **12** przypadkach zobowiązano do ponoszenia całkowitej lub częściowej opłaty za pobyt dzieci w pieczy zastępczej. W **8** przypadkach naliczone opłaty zostały umorzone ze względu na zmianę sytuacji dochodowej oraz osobistej osób zobowiązanych.

W **30** przypadkach postępowania były umarzane, a obowiązujące decyzje były uchylane wygaszane lub zmieniane (z powodu m.in.: zaprzeczenia ojcostwa przez osoby zobowiązane, zgonów osób zobowiązanych, powrotów dzieci pod opiekę rodziców, rozpoczęcia procesów usamodzielnienia przez wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej bądź pobytu poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej rodziców dzieci przebywających w pieczy zastępczej).

6. Regulacja zobowiązań za pobyt dzieci w pieczy zastępczej wynikających z decyzji administracyjnych:

a) Rodzice zobowiązani do ponoszenia opłaty za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych:

- w 5 przypadkach regularnie wpływały zobowiązania, łączna kwota dokonanych wpłat w 2019 r. wyniosła 10 894,65 zł;
- w 2 sytuacjach zobowiązania ściągane były za pośrednictwem komornika na łączną kwotę 2 465,32 zł;
- w 2 sytuacjach zobowiązania ściągane były za pośrednictwem Urzędu Skarbowego na łączną kwotę 1 272,28 zł.

b) Rodzice zobowiązani do ponoszenia opłaty za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych:

- w 1 sytuacji miały miejsce regularne wpływy osoby zobowiązanej, łączna kwota dokonanych wpłat wyniosła 3 735,49 zł;
- w 1 sytuacji zobowiązanie było ściągane za pośrednictwem komornika na łączną kwotę 63,43 zł;
- w 2 przypadkach prowadzone były postępowania egzekucyjne przez Urząd Skarbowy na łączną kwotę 2 222,07 zł.

7. Trudności w prowadzeniu postępowań.

- Brak aktualnych adresów pobytu rodziców, gdyż nie poinformowali o jego zmianie, oraz nie nawiązali kontaktu z pracownikiem socjalnym. Celem ustalenia miejsca zamieszkania kierowane były zapytania do: Urzędów Gmin, Centrum Personalizacji Dokumentów MSWiA w Warszawie, Powiatowych Urzędów Pracy, Urzędów Skarbowych, Urzędów Miejskich, lokalnych Ośrodków Pomocy Społecznej, Komisariatów Policji a także rodzin zastępczych, w których umieszczone są dzieci z Powiatu Gliwickiego. W przypadku, kiedy nie ustalono faktycznego miejsca pobytu, występowano do sądów o ustalenie kuratora dla osoby nieznannej z miejsca pobytu.
- Brak współpracy rodziców zobowiązanych, którzy pomimo wszczęcia postępowania nie zgłaszali się w siedzibie Centrum. W konsekwencji występowano do lokalnych ośrodków pomocy społecznej z prośbami o sporządzenie wymaganej dokumentacji.

8. Finansowanie rodzinnego domu dziecka w Bojszowie.

W budynku w Bojszowie, przy ul. Brzozowej 6, znajdującym się w trwałym zarządzie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach funkcjonuje rodzinny dom dziecka.

W ciągu 2019 r. pod opieką prowadzących rodzinny dom dziecka w Bojszowie przebywało średnio 6 dzieci, na podstawie art. 39 ust 1 pkt. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r. poz. 1111 z późn. zm.). W ciągu 2019 r. w stosunku do jednego dziecka przeprowadzono procedurę adopcyjną. Na dzień 31.12.2019 r. w rodzinnym domu dziecka przebywała 6 dzieci.

W 2019 r. dla rodzinnego domu dziecka w Bojszowie wyłacono świadczenia na pokrycie innych nieprzewidzianych kosztów związanych z opieką i wychowaniem dzieci lub funkcjonowaniem rodzinnego domu dziecka w wysokości 4 353,98 zł z przeznaczeniem na zakup i montaż pompy, w celu usprawnienia funkcjonowania drenażu.

9. Dodatek wychowawczy oraz dodatek do zryczałtowanej kwoty dla dzieci w pieczy zastępczej z Programu 500+.

Z dniem 1 kwietnia 2016 r., ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2016 r., poz. 195 ze zm.), wprowadziła do ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r. poz. 1111 ze zm.) nowe świadczenia:

- dodatek wychowawczy przysługujący rodzinom zastępczym i osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka oraz
- dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego dla wychowanków placówki opiekuńczo-wychowawczej,
- dodatek do zryczałtowanej kwoty na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego przysługujący tej placówce.

W ciągu 2019 r. wypłacono kwotę 844 588,24 zł dla **199** dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej, kwotę 9 371,40 zł (do sierpnia 2019 r.) dla **10** wychowanków placówki opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego w Knurowie oraz kwotę 20 338,90 zł dla **6** dzieci przebywających w Rodzinnym Domu dla Dzieci w Paczynie.

10. Świadczenie „Dobry start”.

W związku z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry Start” (Dz. U z 2018 r. poz. 1061), przysługującego wychowankom pieczy zastępczej oraz usamodzielnianym wychowankom pieczy zastępczej, Powiat Gliwicki w 2019 r. wypłacił świadczenie „Dobry Start” w łącznej wysokości 43 500,00 zł dla **151** dzieci, w tym:

- **141** dzieciom i pełnoletnim wychowankom przebywającym w rodzinnej pieczy zastępczej w łącznej wysokości 42 300,00 zł
- **3** usamodzielnianym wychowankom w łącznej wysokości 900,00 zł,
- **7** wychowankom z placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego – Rodzinny Dom dla Dzieci w Paczynie w łącznej wysokości 2 100,00 zł.

11. Tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych.

W 2019 r. Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej podejmował następujące inicjatywy mające na celu tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka:

a) promowanie idei rodzicielstwa zastępczego:

- publikacje w lokalnej prasie na temat rodzicielstwa zastępczego,
- kampania promocyjna „Szukam domu” (dostarczenie ulotek i rozwieszenie plakatów w instytucjach użyteczności publicznej i kościołach oraz wystosowanie prośby o odczytanie listu informacyjnego w kościołach);

b) działania wspierająco-integrujące:

- organizacja Pikniku Integracyjnego rodzin zastępczych i mieszkańców DPS w Kuźni Nieborowskiej „Razem Żegnamy Lato”,
- organizacja spotkania noworocznego wraz ze spotkaniem ze Świętym Mikołajem dla rodzin zastępczych w Starostwie Powiatowym w Gliwicach,
- czynne uczestnictwo pracowników Zespołu ds. Pieczy Zastępczej w pikniku rodzinnym „Święto Truskawki”,
- współpraca z Teatrem Miejskim w Gliwicach w ramach projektu „Teatr dostępny dla wszystkich dzieci” umożliwiającym dzieciom z rodzin zastępczych wraz z opiekunami uczestniczenie w bezpłatnych spektaklach teatralnych,
- kierowanie rodzin zastępczych na szkolenia organizowane przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Katowicach,
- zachęcanie rodzin zastępczych do wakacyjnych wyjazdów integracyjnych organizowanych przez Fundację EPSA w Legnicy,

- prowadzenie dwóch grup wsparcia dla rodziców zastępczych.

c) wsparcie rodzin pomocowych:

W 2019 r. ze wsparcia rodziny pomocowej skorzystały **2** rodzinne środowiska zastępcze, z tego 1 zawodowa rodzina zastępcza i 1 rodzinny dom dziecka. Osoby pełniące funkcję rodziny pomocowej posiadały odpowiednie kwalifikacje i warunki do realizacji ww. zadania. Przyczyną skorzystania ze wsparcia rodziny pomocowej był urlop wypoczynkowy.

12. Prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych.

W 2019 r. na terenie Powiatu Gliwickiego funkcjonowały dwie placówki opiekuńczo-wychowawcze, były to:

- Placówka opiekuńczo-wychowawcza typu rodzinnego, tj. Rodzinny Dom dla Dzieci w Paczynie, który jest powiatową jednostką organizacyjną, działającą w oparciu o własny statut i regulamin oraz między innymi o Ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.

W 2019 r. w Rodzinnym Domu dla Dzieci w Paczynie przebywało łącznie **8** wychowanków, z których **3** było pełnoletnich, a **2** ukończyło 18 r.ż. w 2019 r. W czerwcu 2019 r. Dyrektor Rodzinnego Domu dla Dzieci w Paczynie usamodzielniała 1 pełnoletnią wychowankę.

Rodzinny Dom dla Dzieci w Paczynie w 2019 r. współpracował z PCPR w Gliwicach w zakresie dokonywania okresowej oceny sytuacji dzieci i aktualizowania indywidualnego planu pracy z dzieckiem.

Zgodnie z Obwieszczeniem Starosty Gliwickiego z dnia 27 lutego 2019 r. średnie miesięczne wydatki na utrzymanie dziecka w Rodzinnym Domu dla Dzieci w Paczynie w 2019 r. wynosiły **4 024,32 zł**.

- **Placówka opiekuńczo-wychowawcza w Knurowie, wchodząca w skład Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek M.B. Uzdrawienie Chorych w Knurowie, która z dniem 31.08.2019 r. została zlikwidowana.** Była to placówka całodobowa typu socjalizacyjnego funkcjonująca na mocy umowy dotyczącej realizacji zadania z zakresu pieczy zastępczej polegającego na prowadzeniu placówki opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego, zawartej przez Starostwo Powiatowe w Gliwicach.

Placówka posiadała 14 miejsc i przyjmowane do niej były dzieci w wieku od 10 do 18 lat posiadające stosowne postanowienie sądu. Skierowania wydawał Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach w porozumieniu z Dyrektorem Placówki.

W ciągu 2019 r. w Placówce przebywało zgodnie ze skierowaniem łącznie **13** wychowanków, z których **3** osiągnęło pełnoletniość. W marcu, maju i sierpniu 2019 r. Dyrektor Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej w Knurowie usamodzielniał **3** pełnoletnich wychowanków. Do dnia likwidacji ww. Placówki 10 wychowanków zostało umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych poza terenem Powiatu Gliwickiego.

13. Organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego.

Działania dotyczące organizowania szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, określa *Procedura kwalifikowania kandydatów na rodziny zastępcze niezawodowe, zawodowe lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach* przyjęta Zarządzeniem Nr 13/2013 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach z dnia 29.11.2013 r.

a) nabór i kwalifikacja wstępna kandydatów.

W 2019 r. dokonano weryfikacji **10 rodzin** kandydujących do pełnienia funkcji niezawodowej rodziny zastępczej oraz **1 rodzinę** kandydującą do prowadzenia zawodowej rodziny zastępczej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego.

Na zlecenie Sądów Rodziny w 2019 r. rozpoznano możliwość pełnienia funkcji spokrewnionej rodziny zastępczej i zaopiniowano kandydatury dla **13 rodzin**.

b) prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej.

W 2019 r. PCPR w Gliwicach prowadziło działalność konsultacyjno-diagnostyczną, o której mowa w art. 76 ust. 4 pkt 12 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej poprzez szczegółowe rozpoznanie sytuacji i warunków osób kandydujących do pełnienia pieczy zastępczej. Następnie osoby, które przeszły pozytywnie wstępną weryfikację, skierowane zostały do odbycia szkolenia organizowanego przez PCPR w Gliwicach.

c) organizacja szkoleń dla kandydatów w 2019 r.

Zgodnie z art. 43 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, PCPR w Gliwicach kieruje kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka na specjalistyczne szkolenie, po przeprowadzeniu oceny pod względem spełniania wymaganych warunków. W 2019 r. zgodnie z umową Nr PCPR/1161/1/2019 z dnia 07.02.2019 r. kandydaci na rodziny zastępcze byli kierowani do Śląskiego Oddziału Terenowego Towarzystwa Rozwijania Aktywności Dzieci „Szansa” w Bytomiu-Stolarzowicach, który przeprowadza stosowne szkolenie. W 2019 r. wydano **6** zaświadczeń kwalifikacyjnych potwierdzających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej oraz **1** zaświadczeń kwalifikacyjnych potwierdzających gotowość do prowadzenia rodziny zastępczej zawodowej pełniące funkcję pogotowia rodzinnego.

14. Organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez tworzenie warunków do powstawania:

a) grup wsparcia.

Podobnie jak w latach ubiegłych, w 2019 r. spotkania nieformalnej grupy wsparcia inicjowane były przez jedną z zawodowych rodzin zastępczych, która zainicjowała ww. formę wsparcia w okresie prowadzenia organizacji pozarządowej działających na rzecz rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie gliwickim.

Ponadto w ubiegłym roku rozpoczęły swoją działalność dwie sformalizowane grupy wsparcia dla rodzin zastępczych. Uwzględniając możliwości transportowe uczestników zaplanowano spotkanie jednej grupy w Knurowie, a drugiej w Gliwicach. Działalność obu grup organizacyjnie wspierają profesjonaliści.

b) specjalistycznego poradnictwa.

Poradnictwo i terapia dla rodzin zastępczych i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej prowadzona jest w PCPR w Gliwicach przez Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej oraz Zespół Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej.

W 2019 r. pomoc interwencyjna, konsultacje i wsparcie psychologiczne dla rodzin zastępczych świadczone były zarówno w siedzibie Zespołu Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej PCPR, jak i w miejscu zamieszkania rodzin zastępczych, jeżeli zachodziła taka potrzeba.

W 2019 roku odbyło się łącznie **21 konsultacji w środowisku**. Udzielono ogółem **208 konsultacji dla 150 osób z rodzin zastępczych**, w tym **131 konsultacji dotyczyło dzieci** umieszczonych w rodzinach zastępczych.

Osoby sprawujące pieczę zastępczą mają zapewnioną możliwość bezpłatnych konsultacji z prawnikiem w PCPR w Gliwicach. W ramach poradnictwa prawnego odbyły się **13 konsultacji**, z których skorzystało **12 osób**.

15. Prowadzenie rejestru danych, o którym mowa w art. 46.

Zgodnie z art. 46 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Starosta prowadzi rejestr danych o osobach:

- a)** zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- b)** pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej lub rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka.

Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej corocznie aktualizuje rejestry, o których mowa powyżej i przekazuje w imieniu Starosty Gliwickiego do Sądu Rejonowego w Gliwicach.

W 2019 r. aktualizacja odbyła się w dniu: 04.10.2019 r.

16. Współpraca z właściwymi ośrodkami pomocy społecznej w zakresie dotyczącym dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka.

Zespół ds. Pieczy Zastępczej współpracuje na bieżąco z przedstawicielami gminnych ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu gliwickiego. Współpraca ta dotyczy w dużej mierze pracy przedstawicieli ośrodków pomocy społecznej z rodzicami dzieci przebywającymi w rodzinnej pieczy zastępczej. Szczególnie istotnym elementem jest określenie efektów tej pracy, czynionych przez rodziców zmian i podejmowanych przez nich działań w celu poprawy swojej sytuacji życiowej. Ponadto przedstawiciele ośrodków uczestniczą w miarę potrzeb w posiedzeniach do spraw oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka.

W roku 2019 kontynuowano cykliczne spotkania z Kierownikami ww. OSP-ów, w celu bieżącego omawiania spraw i kwestii pozostających w kręgu zainteresowania wszystkich jednostek, poprawy wzajemnych relacji zawodowych oraz ułatwieniu przepływu informacji między instytucjami. Łącznie w 2019 r. odbyło się **4 spotkania**.

17. Kontrole rodzin sprawujących rodzinne formy pieczy zastępczej.

Zgodnie w Ustawą z dnia 25 lipca 2014 r. o zmianie Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2014 poz. 1188) na Zarząd Powiatu Gliwickiego został nałożony obowiązek sprawowania kontroli nad organizatorami rodzinnej pieczy zastępczej, rodzinami zastępczymi, prowadzącymi rodzinne domy dziecka oraz placówkami opiekuńczo-wychowawczymi (art. 38b ust. 1).

W związku z tym Zarząd Powiatu Gliwickiego na podstawie Uchwały Nr 129/2015 z dnia 07.07.2015 r. udzielił Dyrektorowi Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach upoważnienia do sprawowania kontroli nad rodzinami zastępczymi, prowadzącymi rodzinne domy dziecka oraz placówkami opiekuńczo-wychowawczymi.

Wszystkie działania związane ze sprawowaniem kontroli nad rodzinami zastępczymi i prowadzącymi rodzinne domy zostały określone w „Procedurze sprawowanej kontroli nad rodzinami zastępczymi, oraz prowadzącymi rodzinne domy dziecka wynikającej z Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej” wprowadzonej Zarządzeniem Nr 9/2015 przez Dyrektora PCPR w Gliwicach w dniu 03.08.2015 r.

W celu przeprowadzenia działań kontrolnych, podobnie jak w roku ubiegłym, Dyrektor PCPR w Gliwicach na mocy §1 ust. 3 ww. Procedury podpisał umowy cywilno-prawne ze specjalistami, którzy współpracują w działaniach kontrolnych.

Kontrole zostały przeprowadzone w ciągu całego 2019 r. z założeniem, że kontroli podlegać będzie 5 rodzin w kwartale. Kontrolami objęto zatem 20 wytypowanych rodzin zastępczych, w tym 12 rodzin zastępczych spokrewnionych, 7 rodzin zastępczych niezawodowych i 1 zawodowa rodzina zastępcza.

Większość rodzin została oceniona pozytywnie, niemniej zalecenia pokontrolne dotyczące dalszego funkcjonowania wydano w stosunku do 13 rodzin, natomiast w 4 przypadkach zaleceń nie wydano, ponieważ poziom ich funkcjonowanie oceniono jako bardzo dobry. Wobec 3 rodzin zespół kontrolujący wydał negatywną ocenę. W stosunku do jednej z tych rodzin trwa postępowanie sądowe o zmianę osób sprawujących pieczę zastępczą nad dzieckiem. Natomiast wobec kolejnych dwóch rodzin wdrożono środki zaradcze mające na celu pomoc w wyjściu z trudnej sytuacji. Każdorazowo o wynikach kontroli powiadomiono Sąd.

Uwagi osób kontrolujących każdorazowo były przekazywane i omawiane z Dyrektorem PCPR w Gliwicach, a także z rodzinami zastępczymi i pracownikami Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej.

ZESPÓŁ PORADNICTWA SPECJALISTYCZNEGO I INTERWENCJI KRYZYSOWEJ

W strukturze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach funkcjonuje Zespół Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej, który realizuje zadania takie jak interwencja kryzysowa (w tym zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie) oraz poradnictwo

specjalistyczne obejmujące poradnictwo prawne, psychologiczne i rodzinne (w tym zadania z zakresu pieczy zastępczej).

Powyższe zadania określone są w Ustawie o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. 2019 poz. 1507 z późn. zm.), Ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity Dz. U. 2020 poz. 218) oraz Ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. 2019 poz. 1111 z późn. zm.).

Poradnictwo psychologiczne obejmuje procesy diagnozowania, profilaktyki i terapii. **Interwencja kryzysowa** stanowi zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu, a także zgłaszających różnego rodzaju trudności życiowe w celu przywrócenia równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganiu przejścia reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej. Pomoc w formie konsultacji psychologicznych i interwencji kryzysowej oferowana była przez specjalistów Zespołu Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej klientom indywidualnym, parom małżeńskim i w związkach nieformalnych, rodzinom (w tym także rodzinom zastępczym), dzieciom (w tym wychowankom przebywającym w rodzinach zastępczych na terenie powiatu gliwickiego). **Poradnictwo rodzinne** obejmuje szeroko rozumiane problemy funkcjonowania rodziny, w tym problemy wychowawcze w rodzinach naturalnych i zastępczych oraz problemy opieki nad osobą niepełnosprawną, a także terapię rodzinną. Ponadto realizowane są oddziaływania korekcyjno-edukacyjne oraz psychologiczno-terapeutyczne dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Udzielana jest również specjalistyczna pomoc ofiarom przemocy w rodzinie w postaci interwencji kryzysowej i wsparcia oraz specjalistycznego poradnictwa. W obszarze **poradnictwa prawnego** udzielane są informacje o obowiązujących przepisach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, cywilnego, karnego, zabezpieczenia społecznego, ochrony praw lokatorów, prawa pracy. Porady prawne udzielane są w formie porad ustnych oraz przygotowywania projektów pism procesowych, głównie inicjujących postępowanie sądowe (pозew o rozwód, ustalenie kontaktów z dziećmi, alimenty).

W roku 2019 w Zespole Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej zatrudnionych było łącznie 5 psychologów oraz prawnik.

1. Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa.

W 2019 roku poradnictwem specjalistycznym psychologicznym i prawnym objęto łącznie 294 osób, udzielając 488 konsultacji.

W roku 2019 wśród kategorii porad prawnych zdecydowanie największe było zapotrzebowanie na porady z zakresu prawa rodzinnego (64% wszystkich konsultacji).

Przez okres od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r. udzielono łącznie **70 konsultacji prawnych, 61 osobom**, w tym:

- **45** spraw dotyczyło problemów z zakresu prawa rodzinnego,
- **27** spraw dotyczyło problemów z zakresu prawa cywilnego,
- **8** spraw dotyczyło problemów z zakresu prawa karnego,
- **1** sprawa dotyczyła problemów z zakresu prawa o ochronie praw lokatorów,
- **0** spraw dotyczyło problemów z zakresu prawa pracy,
- **10** spraw dotyczyło problemów z zakresu zabezpieczenia społecznego
- oraz sporządzono **8 pism procesowych i 1 innego rodzaju pismo**.

Czas oczekiwania na poradę wynosił od 1 do 7 dni.

Pomocą psychologiczną objęto **233 osoby** i udzielono **418 konsultacji**, w tym:

- **201** indywidualnych konsultacji psychologicznych dla osób dorosłych;
- **133** indywidualnych konsultacji psychologicznych dla dzieci;
- **34** konsultacji dla par;
- **50** konsultacji rodzinnych;
- w tym **35 konsultacji** odbyło się **w środowisku**,
- **3 konsultacje w środowisku** miały charakter interwencji kryzysowej.

Na uwagę zasługują zwłaszcza **interwencje w środowisku**, ponieważ są one stosowane wobec tych grup klientów, którzy z różnych powodów, najczęściej z powodu bardzo trudnej sytuacji

osobistej i/lub materialnej, nie są w stanie dotrzeć do siedziby Zespołu Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej PCPR w Gliwicach.

W ramach współpracy z Fundacją „Promyczek” oraz szpitalami na terenie powiatu gliwickiego psychologzy Zespołu Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej udzielają pomocy psychologicznej o charakterze interwencji kryzysowej **na oddziałach ginekologiczno-położniczych**, w oparciu o Ustawę z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem". W 2019 roku nie było zapotrzebowania na pomoc o charakterze interwencyjnym. Udzielano pomocy psychologicznej rodzicom dzieci z niepełnosprawnością, pokierowanych na konsultację z psychologiem przez Fundację „Promyczek”.

Pomocą psychologiczną oraz prawną objęte są także osoby znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej ze względu na swoją **niepełnosprawność**. W 2019 roku specjalistyczną pomocą objęto **32 osoby** z orzeczeniem o niepełnosprawności, udzielając **47 konsultacji psychologicznych i 20 konsultacji prawnych**.

Do psychologów Zespołu Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej zgłaszały się osoby z terenu całego powiatu gliwickiego. Najwięcej zarejestrowanych osób zgłosiło się z terenu miasta Knurów (74 osoby), najmniej z terenu gminy Toszek (5 osób). Biorąc pod uwagę wszystkich klientów, którym udzielono porad psychologicznych statystyka rozkłada się następująco:

Tabela nr 13: Liczba osób korzystających z wsparcia specjalistycznego z poszczególnych gmin Powiatu Gliwickiego w 2019 r.

Miasto/Gmina	Knurów	Pyskowice	Rudziniec	Sośnicowice	Pilchowice	Gieraltowice	Wielowieś	Toszek	Inne	Brak danych (anonimowi)
Ilość osób	74	38	26	15	23	22	19	5	11	0

Źródło: Dane PCPR z 2019 r.

Zespół Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej przez cały okres 2019 roku **współpracował** z różnymi instytucjami z terenu powiatu gliwickiego, takimi jak: Ośrodki Pomocy Społecznej, Zespoły Kuratorskiej Służby Sądowej, komisariaty policji w Knurowie i Pyskowicach, Komenda Miejska Policji w Gliwicach, Prokuratura Rejonowa Gliwice-Zachód, Prokuratura Rejonowa Gliwice-Wschód, szkoły z terenu powiatu gliwickiego, Miejskie i Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Gliwicach, Powiatowy Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Wodzisławiu Śląskim, Ośrodek dla Osób Pokrzywdzonych Przystępstwem w Gliwicach, Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczna w Knurowie i Pyskowicach, DIADA Centrum Terapii Systemowej i Pomocy Psychologicznej w Gliwicach, Ośrodek Terapii Rodzin i Par w Gliwicach, Ośrodek Profilaktyki i Leczenia Uzależnień w Zabrzcu, inne placówki zajmujące się wspieraniem i ochroną praw różnych grup społecznych: dzieci, osób niepełnosprawnych, osób starszych, osób doznających przemocy, osób pokrzywdzonych przestępstwem (np. organizacje pozarządowe).

W 2019 roku w Wiadomościach Powiatu Gliwickiego ukazał się artykuł napisany przez pracownika Zespołu Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej pt. „Dzisiaj mam depresję...” – nr 12 (153) grudzień 2019.

2. Zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy.

Zgodnie z art. 6, pkt 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie do zadań własnych realizowanych przez powiaty należy opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Zespół Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej zredagował Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Gliwickim na lata 2016 -2022, który swe uwarunkowania prawne ma przede wszystkim w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity Dz. U. z dnia 24 sierpnia 2015 r., poz. 1390),

Krajowym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz w Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Województwie Śląskim na lata 2014-2020. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie przez cały okres 2019 roku dążyło do realizacji głównego celu zawartego w Powiatowym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Gliwickim na lata 2016-2022, tj.: Zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Powiecie Gliwickim w celu ograniczenia skali problemu i skutków przemocy domowej. Powyższy cel jest realizowany poprzez cele szczegółowe takie jak:

1. Podnoszenie świadomości i wrażliwości społecznej wobec zjawiska przemocy w rodzinie, w szczególności wobec dzieci, podejmowanie działań propagujących pozytywne postawy w stosunkach międzyludzkich w przypadku przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie.
2. Podnoszenie kompetencji służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie oraz bieżące monitorowanie skali zjawiska przemocy na terenie Powiatu Gliwickiego.
3. Działania w zakresie udzielenia pomocy osobom dotkniętym przemocą poprzez wsparcie i terapię, zabezpieczenie schronienia, zbieranie, uaktualnianie i rozpowszechnianie informacji o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczania przemocy w rodzinie.
4. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc poprzez realizację programu korekcyjno-edukacyjnego.
5. Rozwijanie systemu współpracy między instytucjami i organizacjami w zakresie przeciwdziałania wzrostowi skali zjawiska przemocy w rodzinie.

Szczegółowe sprawozdanie z powyższych działań zarówno Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach oraz podmiotów współpracujących z terenu powiatu gliwickiego i realizujących poszczególne cele Programu zostanie sporządzone w pierwszym półroczu 2020 roku zgodnie z deklaracją zawartą w rozdziale IX Programu.

W Zespole Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej w 2019 roku w zakresie pomocy psychologicznej i interwencyjnej w kontekście przeciwdziałania przemocy udzielono **30 konsultacji 16 osobom**, natomiast z pomocy prawnej w ramach **8 porad** skorzystało **7 osób**.

W ciągu całego 2019 roku odbywała się rekrutacja osób chętnych do uczestnictwa w **programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc w rodzinie**. Pracownicy Zespołu Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej rozpowszechniali ulotkę informacyjną w instytucjach powiatu gliwickiego zachęcającą osoby do uczestnictwa w ww. programie, przeprowadzali indywidualne rozmowy motywujące do uczestnictwa w zajęciach, powiadamiali instytucje z terenu powiatu gliwickiego o trwającej przez cały rok rekrutacji, wspierali merytorycznie pracowników Ośrodków Pomocy Społecznej w zakresie przeprowadzania rozmów motywujących, odbywały się także spotkania z kuratorami sądowymi. Planowano uruchomienie realizacji programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie w drugiej połowie sierpnia 2019 roku, pod warunkiem zakwalifikowania około 13 osób chętnych do uczestnictwa w zajęciach. Liczba uczestników wynika z zaleceń Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach (pismo z dnia 5.01.2016r. o nr PSl.a.9450.1.2016), który wprowadził zmiany w zaleceniach dotyczących realizacji programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie na terenie województwa śląskiego, ustanawiając liczebność grupy pozwalającą na wykonywanie w trakcie programu praktycznych ćwiczeń grupowych. Niestety nie udało się zakwalifikować zakładanej liczby trzynastu uczestników. Na dzień 6 sierpnia 2019r. chęć uczestnictwa potwierdziło trzech uczestników ze wstępnie zrekrutowanych siedmiu.

Planowano także uruchomienie realizacji **programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc w rodzinie**. Program kierowany był do osób, które ukończyły program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie (lub inną formę terapii psychologicznej) i chciałyby kontynuować pracę nad sobą **w pogłębionej formie**. Zakładana minimalna liczba uczestników to 10 osób. Do 6 sierpnia 2019r. chęć uczestnictwa wyraziło pięć osób. W związku z tym, że do 6 sierpnia nie udało się uzyskać minimalnej liczby uczestników na oba programy, uwzględniając, że czas ich realizacji to około 5 miesięcy, nie była możliwa realizacja ww. programów przed upływem 2019 roku.

W ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi – Fundacją „Po Drugie”, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach włączyło się po raz trzeci w działania w ramach kampanii „**19 dni przeciwko przemocy i krzywdzeniu dzieci i młodzieży**”. Razem z Forum Młodzieży Powiatu Gliwickiego koordynowanym przez Członka Zarządu Powiatu Gliwickiego Panią Ewę Jurczykę oraz powiatowymi szkołami ponadgimnazjalnymi przez 19 pierwszych dni listopada mówimy o prawach dziecka, godności, szacunku, bezpieczeństwie, wolności. Budujemy świadome postawy wobec przemocy i uczymy się jej przeciwdziałać. Podobnie jak w latach ubiegłych, lokalny finał kampanii odbył się w Starostwie Powiatowym w Gliwicach. W dniu 20 listopada 2019 roku miała miejsce konferencja podsumowująca wszystkie wydarzenia związane z kampanią „19 dni przeciwko przemocy i krzywdzeniu dzieci i młodzieży” na terenie powiatu gliwickiego. Uczestnikami konferencji zorganizowanej przez Zespół Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach byli przedstawiciele Zespołu Szkół Zawodowych nr 2 w Knurowie, Zespołu Szkół im. Ignacego Paderewskiego w Knurowie oraz Zespołu Szkół im. Marii Konopnickiej w Pyskowicach – uczniowie oraz reprezentanci grona pedagogicznego. W trakcie konferencji podsumowano działania podjęte w ramach kampanii w poszczególnych szkołach. Pracownicy Zespołu Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej wraz z uczniami wzięli udział w spotkaniu z kuratorami wydziału rodzinnego Sądu Rejonowego w Gliwicach, od których młodzież dowiedziała się jakie są prawne konsekwencje stosowania przemocy rówieśniczej. Uczestniczyli także w prelekcji dr Joanny Zabłockiej-Skorek na temat przemocy rówieśniczej w ramach ogólnopolskiego programu KinoSzkoła, połączonej z projekcją filmu Tessy Schram pt. „MAM DOŚĆ”.

W trakcie tegorocznej konferencji szczególną uwagę poświęcono przemocy psychicznej, nierzadko trudnej do zidentyfikowania. Aby spotkanie miało także wymiar praktyczny, zaprosiliśmy uczestników do warsztatowej formy pracy, której efektem było wypracowanie rozwiązań dotyczących sposobów reagowania na przemoc w różnych sytuacjach oraz opracowanie mapy reagowania na przemoc i radzenia sobie z nią. Młodzież podeszła do tematu z zaangażowaniem i dużą pomysłowością. Liczymy na to, że cykliczność organizowanych wydarzeń wpłynie pozytywnie na świadomość problemu wśród młodzieży, a co za tym idzie na zwiększenie bezpieczeństwa w środowisku lokalnym.

W 2019 roku w Wiadomościach Powiatu Gliwickiego ukazały się artykuły napisane przez pracowników Zespołu Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej pt. „Dzisiaj mam depresję...” oraz „Młodzież przeciwko przemocy” – nr 12 (153) grudzień 2019.

3. Zadania z zakresu pieczy zastępczej.

W 2019 roku pomoc psychologiczna dla rodzin zastępczych miała charakter zarówno indywidualny jak i rodzinny. Możliwość otrzymania pomocy interwencyjnej, konsultacji psychologicznych, wsparcia, poradnictwa i terapii mają także dzieci przebywające pod opieką rodziców zastępczych. Praca Zespołu Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej obejmowała także szeroko rozumianą profilaktykę przeciwdziałania zachowaniom dysfunkcyjnym zarówno u rodziców biologicznych dzieci, rodziców sprawujących opiekę zastępczą oraz samych wychowanków. Profilaktyka obejmowała psychoedukację w zakresie destrukcyjnych zachowań (indywidualnych i rodzinnych), uzależnień, wykluczenia społecznego, problemów wychowawczych, przemocy, trudności szkolnych, zachowań autodestrukcyjnych, oraz innych obejmujących dbanie o stan zdrowia psychicznego, relacji rodzinnych i społecznych.

Pomoc interwencyjna, konsultacje i wsparcie psychologiczne dla rodzin zastępczych świadczone były zarówno w siedzibie Zespołu Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej PCPR, jak i w miejscu zamieszkania rodzin zastępczych, jeżeli zachodziła taka potrzeba. W 2019 roku odbyło się łącznie **21 konsultacji w środowisku**. Wyjazdy pracowników obejmowały zarówno wsparcie psychologiczne indywidualne, jak i rodzinne.

Udzielono ogółem **208 konsultacji psychologicznych dla 150 osób z rodzin zastępczych**, w tym pomoc psychologiczną uzyskało **58 dzieci** umieszczonych w rodzinach zastępczych. Ponadto w ramach poradnictwa prawnego odbyło się **13 konsultacji**, z których skorzystało **12 osób**.

W ramach współpracy z Zespołem do spraw Pieczy Zastępczej do wstępnej diagnozy psychologicznej zostało także skierowanych **36 kandydatów na rodziny zastępcze**. W 2019 roku

wydano **24 opinie** dotyczące predyspozycji i motywacji kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

Ponadto psychologowie Zespołu Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej przeprowadzali badania predyspozycji i motywacji funkcjonujących rodzin zastępczych niezawodowych, zawodowych oraz rodzinnych domów dziecka. W 2019 roku wydano **20 opinii** dotyczących **33 osób**.

Przeprowadzono także kwalifikację dzieci do przysposobienia w ramach współpracy z ośrodkami adopcyjnymi. W 2019 roku przeprowadzono kwalifikację **2 dzieci**.

W ramach współpracy z Zespołem ds. Pieczy Zastępczej przeprowadzono szkolenia pod kątem psychologicznych aspektów rodzicielstwa zastępczego dla kandydatów na spokrewnione rodziny zastępcze. W 2019 roku szkolenia odbyły się dwukrotnie.

W 2019 roku psycholodzy Zespołu uczestniczyli w **207 okresowych Ocenach Sytuacji Dziecka oraz sporządzili 29 Ocen Rodziny**.

ZESPÓŁ FINANSOWO-KSIĘGOWY I KADR

Do zadań Zespołu Finansowo-Księgowego i Kadr należy w szczególności:

1. Prowadzenie spraw kadrowych, w szczególności poprzez:

- a) prowadzenie spraw związanych z dokumentacją kadrową pracowników zatrudnionych w Centrum;
- b) przygotowywanie i prowadzenie dokumentacji dotyczącej wynagrodzeń pracowników oraz umów cywilnoprawnych Centrum;
- c) przygotowywanie i prowadzenie dokumentacji dotyczącej umów cywilnoprawnych związanych z rodzinną pieczę zastępczą;
- d) sporządzanie i przekazywanie wymaganych przepisami prawa deklaracji i rozliczeń do Urzędu Skarbowego, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, PFRON;

2. Prowadzenie spraw finansowo-księgowych, w szczególności poprzez:

- a) sporządzanie planu finansowego dochodów i wydatków Centrum oraz kontrola jego realizacji;
- b) kontrola formalno-rachunkowa wszystkich dokumentów księgowych oraz analiza i spłata zobowiązań Centrum;
- c) obsługa rachunków bankowych Centrum;
- d) prowadzenie ewidencji księgowej zdarzeń gospodarczych Centrum (w tym środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, AS, Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych i programów realizowanych przez Centrum);
- e) sporządzanie sprawozdawczości finansowej Centrum zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa;
- f) prowadzenie księgi środków trwałych, tabeli amortyzacji środków trwałych oraz rozliczanie inwentaryzacji w Centrum;
- g) sporządzanie wniosku o przekazanie środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych;
- h) przeprowadzanie okresowych kontroli w Warsztatach Terapii Zajęciowej działających na terenie Powiatu Gliwickiego w zakresie prawidłowości wydatkowania środków PFRON;

1. Zatrudnienie pracowników w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach.

Według stanu na dzień 31.12.2019 r. zatrudnionych w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach było 28 pracowników (28 etatów) w tym 4 (1 osoba na czas zastępstwa) pracowników zatrudnionych przy realizacji projektu „Wsparcie na starcie”, który jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020.

W 2019 r. w Centrum wykonywane były zadania także na podstawie umów cywilno-prawnych, m.in.:

- **w zakresie obsługi PCPR w Gliwicach:**
  - usługa prawna w ramach umowy współpracy z Kancelarią Adwokacką (1 osoba),

- utrzymanie i obsługa strony internetowej PCPR w Gliwicach oraz bieżące świadczenie wsparcia informatycznego i technicznego do sprzętu komputerowego i elektronicznego (1 osoba),
- sprzątanie pomieszczeń Zespołu Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej (1 osoba),
- prowadzenie spraw z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy (1 osoba),
- wykonanie prac konserwatorskich w pomieszczeniach PCPR (1 osoba),
- wsparcie metodyczne oraz konsultacje psychologiczne (3 osoby),
- **w zakresie pieczy zastępczej:**
  - pełnienie funkcji zawodowych rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka (8 umów),
  - pełnienia funkcji rodziny pomocowej (4 osoby),
  - osoba do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarczych (6 osób),
  - przeprowadzenie czynności kontrolnych nad rodzinami zastępczymi (2 osoby),
  - doradztwo metodyczne (1 osoba),
  - koordynator rodzinnej pieczy zastępczej (1 osoba),
  - projekt materiałów promocyjnych w ramach kampanii pt. „Szukam domu” (1 osoba).
- **w zakresie realizowanego projektu:**
  - wsparcie doradcze oraz konsultacje w ramach projektu (1 osoba),
  - przygotowanie i przeprowadzenie postępowań o udzielenie zamówień publicznych w trybie odpowiedniego przetargu oraz w trybie zasady konkurencyjności (1 osoba),
  - pomoc i wsparcie w pracach administracyjnych zespołu (1 osoba).

Udział pracowników PCPR w Gliwicach w szkoleniach i konferencjach.

Pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach w 2019 r. uczestniczyli łącznie w **39** różnych formach podnoszenia wiedzy fachowej (seminariach, konferencjach, szkoleniach, spotkaniach).

W zdecydowanej części formy te były nieodpłatne. Natomiast koszt **10** szkoleń wyniósł **8 164,00 zł** i został pokryty ze środków finansowych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach.

2. Plan finansowy wydatków budżetowych.

Plan finansowy wydatków budżetowych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach na koniec roku 2019 wynosił **5 969 983,00 zł**.

Wydatki te zrealizowano w 94,13 %. Największy udział w wydatkach budżetowych PCPR – prawie 50% – miały wydatki na wypłatę świadczeń i wynagrodzeń dla rodzin zastępczych.

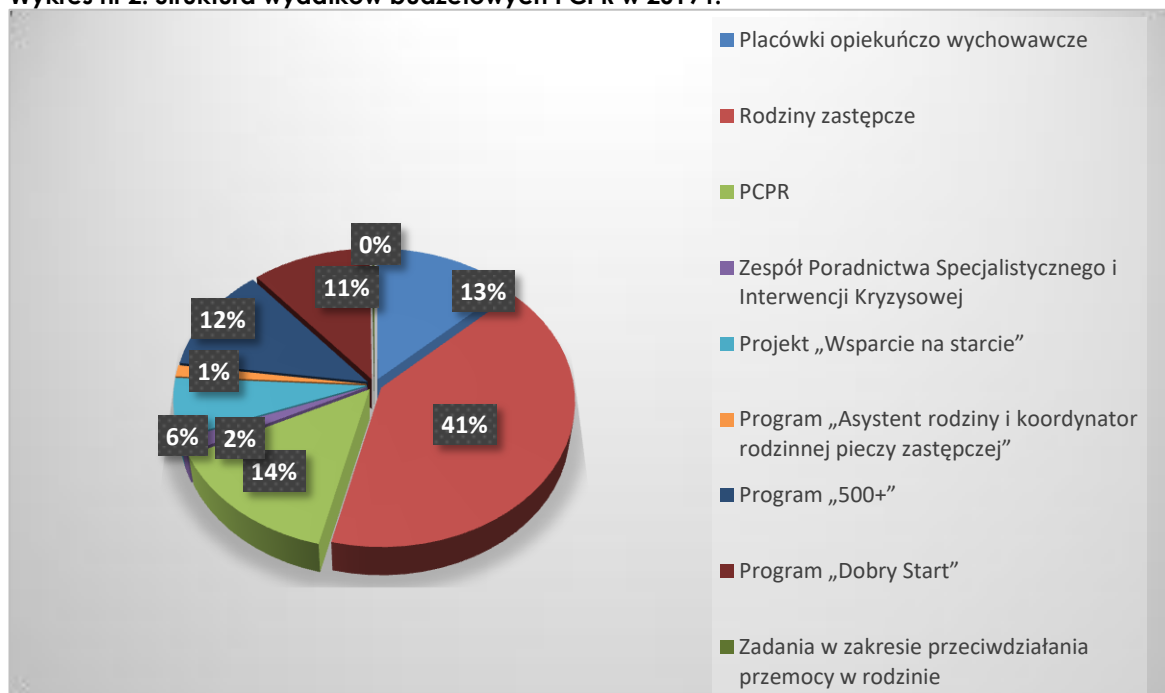
Tabela nr 14: Wysokość wydatków budżetowych PCPR w 2019 r.

Rodzaj wydatku	Plan na dzień 31.12.2019 r.	Wykonanie wydatków w 2019 r.	% wykonania planu
Placówki opiekuńczo wychowawcze	1 139 981,00 zł	1 049 104,93 zł	92,03%
Rodziny zastępcze	3 531 505,00 zł	3 300 130,50 zł	93,45 %
PCPR	1 148 873,00 zł	1 124 490,90 zł	97,88 %
Zespół Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej	132 311,00 zł	128 723,66 zł	97,29 %
Projekt „Wsparcie na starcie”	543 031,00 zł	527 655,02 zł	97,17 %
Program „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”	126 460,00 zł	101 807,96 zł	99,19 %
Program „500+”	970 014,00 zł	948 267,79 zł	97,76 %
Program „Dobry Start”	899 079,00 zł	882 744,02 zł	98,18 %
Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	17 313,00 zł	17 080,51 zł	98,66 %
Razem:	8 508 567,00 zł	8 080 005,29 zł	94,96 %

Źródło: Dane PCPR z 2019 r.

Wykres nr 2: Struktura wydatków budżetowych PCPR w 2019 r.

Źródło: Dane PCPR z 2019 r.

Środki na działalność PCPR pochodziły w większości z budżetu Powiatu Gliwickiego. W 2019 roku PCPR uzyskało także zewnętrzne środki budżetowe na dofinansowanie do zadań realizowanych przez PCPR w łącznej wysokości 1 091 522,00 zł. Na dofinansowanie składały się dotacja z budżetu państwa na dofinansowanie kosztów wynagrodzenia 3 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2019 w wysokości 126 460,00 zł, dotacja na realizację programu 500+ w kwocie 899 079,00 zł, dotacja na realizację programu „Dobry start” w kwocie 48 670,00 zł oraz na realizację programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie w kwocie 17 313,00 zł.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach w 2019 roku kontynuowało realizację projektu „Wsparcie na starcie”.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach uzyskało w 2019 r. **dochody w łącznej wysokości 1 224 925,01 zł.**

Głównym źródłem dochodów PCPR w 2019 roku były dochody z tytułu zwrotu przez gminy Powiatu Gliwickiego części wydatków na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, zgodnie z art. 191 pkt 9 i 10 Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, które stanowiły 65,23 % wszystkich dochodów jednostki. Znaczącą pozycję w dochodach PCPR zajmują także dochody z tytułu ponoszenia wydatków na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych lub rodzinnych domach dziecka na terenie Powiatu Gliwickiego.

Wysokość i strukturę dochodów uzyskanych w 2019 roku przedstawiają poniższa tabela oraz wykres.

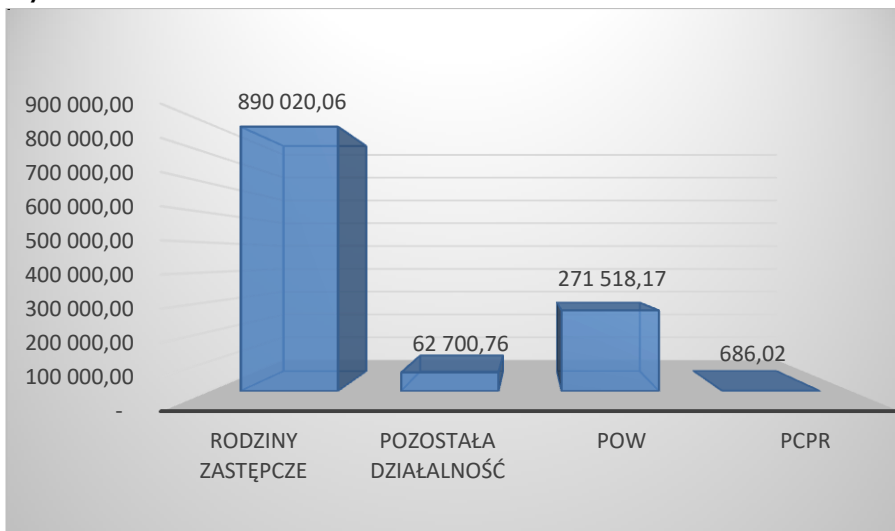
Tabela nr 15: Wysokość dochodów PCPR w 2019 r.

Rodzaj dochodów	Kwota dochodów
Placówki opiekuńczo-wychowawcze - wpływy od rodziców z tytułu opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej	6 020,99 zł
Placówki opiekuńczo-wychowawcze – wpływy z usług	265 392,42 zł
Placówki opiekuńczo-wychowawcze – wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	104,36 zł
Placówki opiekuńczo-wychowawcze - wpływy z różnych dochodów	0,40 zł

Rodziny zastępcze - wpływy od rodziców z tytułu opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej	14 632,25 zł
Rodziny zastępcze – pozostałe odsetki	173,27 zł
Rodziny zastępcze - wpływy z usług	533 633,32 zł
Rodziny zastępcze - wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	11 298,00 zł
Rodziny zastępcze – wpływy z różnych dochodów	330 283,22 zł
Powiatowe centra pomocy rodzinie - Kary umowne	269,04 zł
Powiatowe centra pomocy rodzinie - pozostałe odsetki	416,98 zł
Pozostała działalność - wpływy z różnych dochodów	62 700,76 zł
Razem dochody:	1 224 925,01 zł

Źródło: Dane PCPR z 2019 r.

Wykres nr 3: Struktura dochodów PCPR w 2019 r.

Źródło: Dane PCPR z 2019 r.

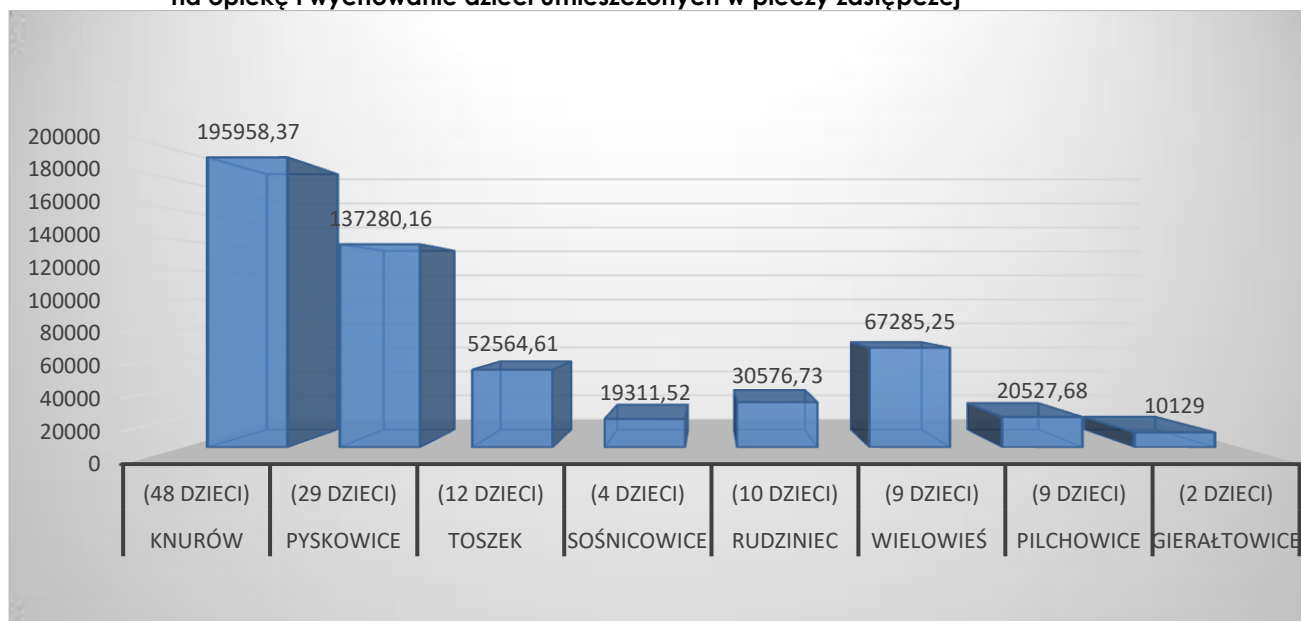
PCPR w 2019 roku uzyskało dochody w wysokości 533 633,32 zł z tytułu współfinansowania przez gminy wydatków na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Uzyskane dochody przedstawia poniższa tabela i wykres.

Tabela nr 16: Dochody uzyskane przez PCPR w 2019 r. z tytułu współfinansowania przez gminy wydatków na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej

Gmina	Liczba dzieci	Kwota uzyskanych dochodów
Knurów	48 dzieci	195 958,37 zł
Pyskowice	29 dzieci	137 280,16 zł
Toszek	12 dzieci	52 564,61 zł
Sośnicowice	4 dzieci	19 311,52 zł
Rudziniec	10 dzieci	30 576,73 zł
Wielowieś	9 dzieci	67 285,25 zł
Pilchowice	9 dziecko	20 527,68 zł
Gierałtówice	2 dzieci	10 129,00 zł
Łącznie	123 dzieci	533 633,32 zł

Źródło: Dane PCPR z 2019 r.

Wykres nr 4: Dochody uzyskane przez PCPR w 2019 r. z tytułu współfinansowania przez gminy wydatków na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej

Źródło: Dane PCPR z 2019 r.

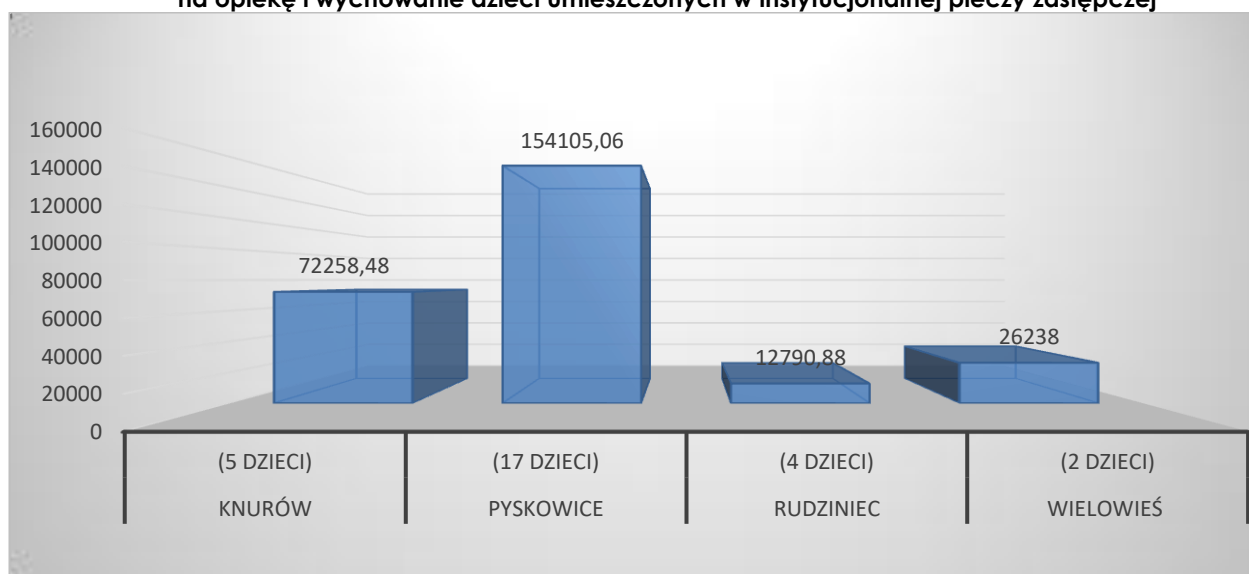
PCPR w 2019 roku uzyskało dochody w wysokości 265 392,42 zł z tytułu współfinansowania przez gminy wydatków na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej. Uzyskane dochody przedstawia poniższa tabela i wykres.

Tabela nr 17: Dochody uzyskane przez PCPR w 2019 r. z tytułu współfinansowania przez gminy wydatków na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej

Gmina	Liczba dzieci	Kwota uzyskanych dochodów
Knurów	5 dzieci	72 258,48
Pyskowice	17 dzieci	154 105,06
Rudziniec	4 dzieci	12 790,88
Wielowieś	2 dzieci	26 238,00
Łącznie	28 dzieci	265 392,42 zł

Źródło: Dane PCPR z 2019 r.

Wykres nr 5: Dochody uzyskane przez PCPR w 2019 r. z tytułu współfinansowania przez gminy wydatków na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej

Źródło: Dane PCPR z 2019 r.

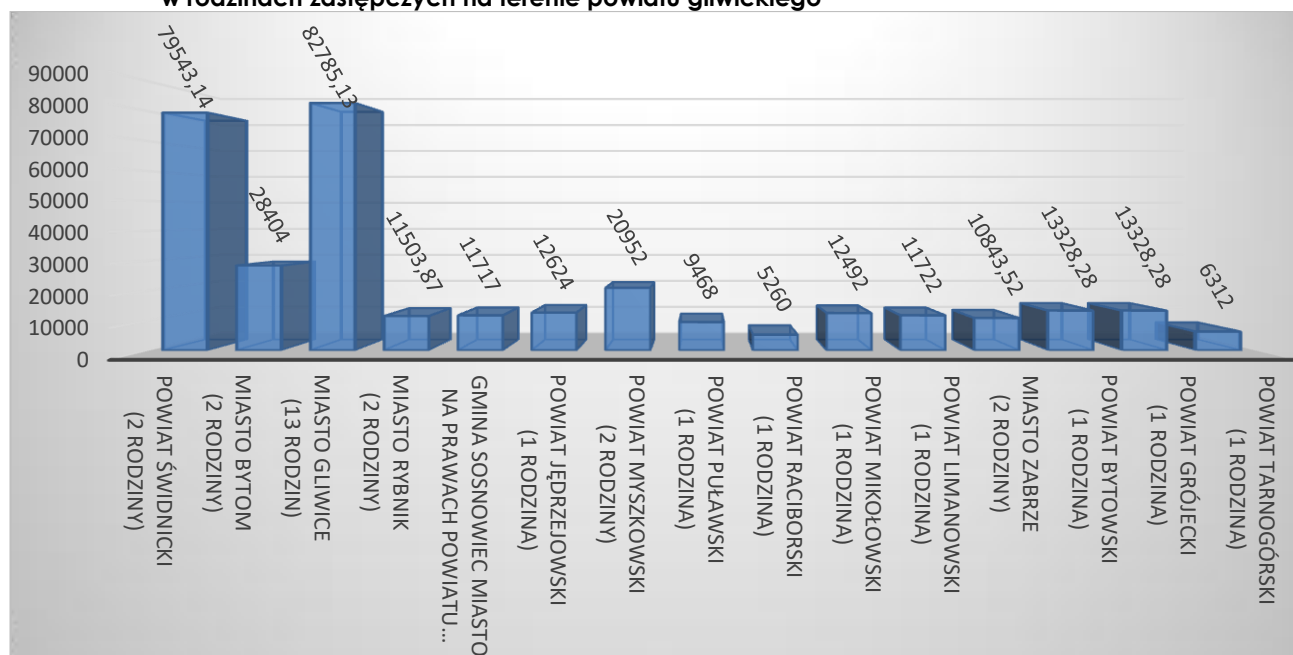
PCPR w 2019 roku uzyskało dochody w wysokości 330 283,22 zł z tytułu Dochody od innych powiatów z tytułu zawartych porozumień na dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych na terenie powiatu gliwickiego. Uzyskane dochody przedstawia poniższa tabela i wykres.

Tabela nr 18: Dochody od innych powiatów z tytułu zawartych porozumień na dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych na terenie powiatu gliwickiego

Miasto/Powiat	Dochody uzyskane w 2019 roku	Liczba dzieci w rodzinach zastępczych	Rodziny zastępcze
Powiat Świdnicki	79 543,14 zł	5	2
Miasto Bytom	28 404,00 zł	3	2
Miasto Gliwice	82 785,13 zł	15	13
Miasto Rybnik	11 503,87 zł	2	2
Gmina Sosnowiec miasto na prawach powiatu	11 717,00 zł	1	1
Powiat Jędrzejowski	12 624,00 zł	1	1
Powiat Myszkowski	20 952,00 zł	2	2
Powiat Puławski	9 468,00 zł	1	1
Powiat Raciborski	5 260,00 zł	1	1
Powiat Mikołowski	12 492,00 zł	2	1
Powiat Limanowski	11 722,00 zł	1	1
Miasto Zabrze	10 843,52 zł	3	2
Powiat Bytowski	13 328,28 zł	1	1
Powiat Grójecki	13 328,28 zł	1	1
Powiat Tarnogórski	6 312,00 zł	1	1
Ogółem	330 283,22 zł	40	32

Źródło: Dane PCPR z 2019 r.

Wykres nr 6: Dochody uzyskane przez PCPR w 2019 r. z tytułu zawartych porozumień na dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych na terenie powiatu gliwickiego

Źródło: Dane PCPR z 2019 r.

Finansowanie pieczy zastępczej.

Wydatki Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach na świadczenia dla rodzin zastępczych i wynagrodzenia zawodowych rodzin zastępczych i osób prowadzących rodzinne domy dziecka w roku 2019 przedstawiono w poniższej tabeli:

Tabela nr 19: Koszty rodzinnej pieczy zastępczej w 2019 r.

Rodzaj wydatku	Liczba osób pobierających świadczenia	Liczba osób (rodzin) pobierających wynagrodzenie w 2019 r.	Wydatki w 2019 r.
Świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych	240	152	1 869 659,95 zł
Świadczenie na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka	12	8	14 121,00 zł
Pomoc na kontynuowanie nauki usamodzielniających się wychowanków rodzin zastępczych	41	-	168 349,75 zł
Pomoc na usamodzielnienie dla usamodzielniających się wychowanków rodzin zastępczych	17	-	72 885,00 zł
Pomoc na zagospodarowanie dla usamodzielniających się wychowanków rodzin zastępczych	14	-	22 078,00 zł
Środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego	-	5	37 441,72 zł
Świadczenie na pokrycie wydatków związanych z wystąpieniem zdarzenia losowego	-	3	7 100,00 zł
Dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka	71	43	12 450,00 zł
Środki finansowe na pokrycie innych nieprzewidzianych kosztów	-	2	6 881,98 zł
Razem wydatki:		213	2 210 967,40 zł

Źródło: Dane PCPR za 2019 r.

Wydatki Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach związane z usamodzielnianiem się wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych w roku 2019 przedstawiono w poniższej tabeli:

Tabela nr 20: Koszty usamodzielnienia wychowanków z instytucjonalnej pieczy zastępczej w 2019 r.

Rodzaj wydatku	Liczba wychowanków pobierających świadczenie w 2019 r.	Wydatki w 2019 r.
Pomoc na kontynuowanie nauki usamodzielniających się wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych	20	59 701,40 zł
Pomoc na usamodzielnienie wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych	12	61 027,00 zł
Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej i pieniężnej wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych	11	20 968,85 zł

Źródło: Dane PCPR i WZS z 2019 r.

Wydatki Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach związane z porozumieniami na utrzymanie dzieci z terenu powiatu gliwickiego przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie innych powiatów w roku 2019 przedstawiono w poniższej tabeli:

Tabela nr 21: Wydatki z tytułu porozumień na utrzymanie dzieci z terenu powiatu gliwickiego przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie innych powiatów

Miasto / Powiat	Wydatki poniesione w 2019 roku	Liczba dzieci w rodzinach zastępczych	Rodziny zastępcze
Miasto Bytom	12 607,67 zł	1	1
Powiat Rybnicki	24 632,70 zł	6	4
Powiat Kłodzki	90 520,15 zł	5	2
Powiat Lubliniecki	11 572,00 zł	1	1
Powiat Raciborski	65 735,16 zł	3	1
Powiat Prudnicki	11 404,00 zł	2	1
Powiat Strzelecki	25 255,74 zł	2	1
Miasto Gliwice	16 413,00 zł	3	3
Powiat Opoczyński	9 468,00 zł	1	1
Powiat Kluczborski	10 376,10 zł	1	1
Miasto st. Warszawa	5 066,20 zł	1	1
Ogółem	283 050,72 zł	26	17

Źródło: Dane PCPR z 2019 r.

Wydatki Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach związane z porozumieniami na utrzymanie dzieci z terenu powiatu gliwickiego przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów w roku 2019 przedstawiono w poniższej tabeli:

Tabela nr 22: Wydatki z tytułu porozumień na utrzymanie dzieci z terenu powiatu gliwickiego przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów

Powiat	Nazwa placówki	Liczba dzieci	Średni miesięczny koszt utrzymania w 2019 r.	Wydatki poniesione w 2019 roku
Miasto Gliwice	Dom Dziecka nr 2	1	4 824,15 zł	33 769,05 zł
Powiat Lubliniecki	POW nr 2 w Lublińcu	3	4 183,70 zł	108 636,74 zł
Powiat Opatowski	POW nr 1 w Opatowie	3	4 800,00 zł	100 800,00 zł
	POW w Nieskurzowie Nowym	2	4 373,00 zł	61 222,00 zł
Powiat Pszczyński	CWDiR „Przystań”	2	5 222,14 zł	93 998,52 zł
Powiat Miechowski	POW nr 1 w Miechowie	7	4 538,00 zł	118 778,49 zł
	POW nr 2 w Miechowie	1	4 538,00 zł	19 030,32 zł
Powiat Raciborski	POW w Kuźni Raciborskiej	4	3 247,00 zł	123 915,19 zł
	POW w Raciborzu	6	3 269,00 zł	120 328,17 zł
	Wielofunkcyjna Placówka Opiekuńczo-wychowawcza w Nędzy	3	3 251,00 zł	45 781,10 zł
	POW W Samborowicach	4	3 247,00 zł	51 952,00 zł
Powiat Wadowicki	Zespół Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Radoczy	1	4 230,00 zł	29 196,10 zł
Ogółem				907 407,68 zł

Źródło: Dane PCPR z 2019 r.

W bieżącym roku poniesiono wydatki na inwestycję: stworzono infrastrukturę sieciową łączącą wszystkie komórki PCPR na którą wydano kwotę 24 402,04 zł.

ZESPÓŁ DS. PROJEKTÓW CELOWYCH

Do głównych zadań Zespołu ds. projektów celowych należy:

1. Pozyskiwanie środków finansowych na realizację projektów z Europejskiego Funduszu Społecznego, funduszy rządowych i samorządowych oraz innych źródeł pozabudżetowych, a także przygotowanie dokumentacji konkursowej.
2. Realizacja projektów w obszarze pomocy społecznej i pieczy zastępczej.
3. Tworzenie i współtworzenie projektów i programów w zakresie pomocy społecznej oraz integracji społecznej i zawodowej osób należących do grup szczególnie zagrożonych marginalizacją.

Projektu „Wsparcie na stracie” w 2019 r. jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa IX Włączenie społeczne, Działanie 9.1 Aktywna integracja, Poddziałanie 9.1.6 Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.

1. Informacje wstępne o projekcie.

W 2019 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach kontynuowało realizację projektu „Wsparcie na stracie”. Projekt przez trzyletni okres realizacji (1 styczeń 2018 r. – 31 grudzień 2020 r.) obejmuje wsparciem minimum 120 uczestników/uczestniczek (80 kobiet i 40 mężczyzn) z terenu Powiatu Gliwickiego, osób lub rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym m.in. długotrwale bezrobotnych, bezrobotnych, poszukujących pracy, nieaktywnych zawodowo, niepełnosprawnych, itp. poprzez wsparcie doradcze, szkoleniowe, trenerskie, warsztatowe, edukacyjne, środowiskowe, zdrowotne przez min. 3 lata trwania projektu. Działania projektowe koncentrują się na terenie wszystkich gmin Powiatu Gliwickiego.

Umowa o dofinansowanie projektu „Wsparcie na stracie” nr UDA-RPSL.09.01.06-24-0689/17-00 została zawarta w dniu 15 marca 2018 roku na okres od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2020 roku.

Ogólna wartość projektu: 1 793 520,00 PLN

Dofinansowanie z EFS: 1 524 420,00 PLN

Wkład własny Powiatu: 269 100,00 PLN

2. Cel główny projektu.

Głównym celem projektu „Wsparcie na stracie” jest wzrost zdolności do zatrudnienia 120 uczestników/uczestniczek z Powiatu Gliwickiego – osób lub rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w tym m.in. długotrwale bezrobotnych, bezrobotnych, poszukujących pracy, nieaktywnych zawodowo, niepełnosprawnych itp. poprzez wsparcie doradcze, szkoleniowe, trenerskie, warsztatowe, edukacyjne, środowiskowe, zdrowotne przez min. 3 lata trwania projektu.

3. Grupy docelowe projektu.

- Osoby z niepełnosprawnością, w tym o lekkim, znacznym i umiarkowanym stopniu niepełnosprawności.
- Wychowankowie rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych wraz z otoczeniem – osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.

W 2019 r. wsparciem objęto łącznie 47 uczestników/uczestniczek projektu, w tym:

- 20 osób z niepełnosprawnością
- 27 wychowanków rodzin zastępczych.

4. Realizowane działania.

1) W okresie sprawozdawczym w ramach zadania aktywna integracja, którego celem były działania zmierzające do zaktywizowania społeczno – zawodowego uczestników poprzez realizację form wsparcia w oparciu o zidentyfikowane i zindywidualizowane potrzeby uczestników oraz analizę predyspozycji przeprowadzonej w procesie rekrutacji, zrealizowano następujące formy wsparcia:

- Trening budowania relacji w rodzinie, w którym brali udział uczestnicy wraz z całym rodzinami
- Trening umiejętności społecznych i aktywnego poruszania się po rynku pracy

- Indywidualne zajęcia rehabilitacyjne
  - Indywidualne zajęcia logopedyczne
  - Terapia czaszkowo-krzyżowa
  - Kurs Komputerowy ECDL zakres podstawowy
  - Kurs komputerowy ECDL zakres zaawansowany
  - Kurs grafiki komputerowej
  - Kurs Kadrowo-płacowy
  - Kurs Polskiego Języka Migowego (PJM).
  - Kurs opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi
  - Kurs obsługi maszyn czyszczących z książeczką do celów sanitarno-epidemiologicznych
  - Kurs obsługi wózków widłowych
  - Indywidualny kurs języka angielskiego
  - Indywidualne korepetycje z matematyki.
- 2) Wsparcie uczestników w sposób indywidualny odbywało się z równoczesnym doposażeniem uczestników w umiejętności społeczne poparte działaniami integrującymi i środowiskowymi, wtórnie ich socjalizując. W ramach zadania działania o charakterze środowiskowym mających na celu wzmocnienie uczestnika w jego ścieżce reintegracji społecznej, które stanowiło uzupełnienie oferty instrumentów aktywnej integracji, w 2019 r. zrealizowano następujące działania:
- Warsztaty samoobrony
  - Warsztaty nauki tańca
  - Warsztaty artystyczno – plastyczne
  - Zakupiono bilety do kina oraz karnety na basen
  - Zorganizowano jednodniową wycieczkę do Muzeum Śląskiego w Katowicach.

5. Wskaźniki projektu.

Tabela nr 23: Wskaźniki produktu w projekcie „Wsparcie na starcie”

WSKAŹNIKI PRODUKTU	Wartość docelowa (2018- 2020)	Wartość osiągnięta w 2018 r.	Wartość osiągnięta w 2019r.	Stopień realizacji wskaźnika [%]
Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie	120	47	47	78,33
- w tym liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie	45	20	20	88,88

Źródło: Dane PCPR z 2019 r.

Tabela nr 24: Wskaźniki rezultatu w projekcie „Wsparcie na starcie”

WSKAŹNIKI REZULTATU	Wartość docelowa (2018- 2020)	Wartość osiągnięta w 2018 r.	Wartość osiągnięta w 2019 r.	Stopień realizacji wskaźnika [%]
Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu	42	19	16	83,33
Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu programu	29	8	3	31,03
Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu	8	3	6	112,50

Źródło: Dane PCPR z 2019 r.

6. Sprawozdanie finansowe.

Wykonanie dotacji za 2019 r. wynosi 528 968,02 zł. Środki te zostały wydatkowane na działania opisane w punkcie 4 oraz obsługę administracyjną.

Ponadto w ramach wkładu własnego zostały wypłacone świadczenia dla uczestników projektu – wychowanków rodzin zastępczych, jak również dofinansowania do turnusów rehabilitacyjnych. Wypłacone świadczenia i dofinansowania szczegółowo przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela nr 25: Wydatki Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach na świadczenia dla osób uczestniczących w projekcie – wkład własny w projekcie

Rodzaj wydatku	Wkład własny
Świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych	56 000,00 zł
Środki wypłacone w ramach PFRON	3 383,00 zł
RAZEM:	59 383,00 zł

Źródło: Dane PCPR w Gliwicach z 2019 r.

7. Media o projekcie.

W mediach i prasie pojawiały się głównie informacje o rekrutacji do projektu, a także o zrealizowanych w ramach projektu działaniach. Informacje pojawiały się w następujących mediach:

- „Wiadomości Powiatu Gliwickiego”
- www.starostwo.gliwice.pl
- www.pyskowice.pl
- www.pyskowice.com
- www.pcpr-gliwice.pl
- www.iknurow.pl
- www.pup.gliwice.pl
- www.toszek.pl
- Informator dla mieszkańców Bojszów, Bycina, Chechło, Kleszczów, Ligota Łabędzka Łany, Łącza, Niekarmia, Niewiesz, Pławniowice, Poniszowice, Rudno, Rzeczyce, Słupsko, Taciszów, Widów.

SPRAWOZDANIE Z EFEKTÓW PRACY ORGANIZATORA RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

I. Promowanie rodzicielstwa zastępczego w celu pozyskania nowych kandydatów na rodziny zastępcze.

1. Od 2019 r. w Powiecie Gliwickim ruszyła nowa kampania promująca rodzicielstwo zastępcze pt. „Szukam Domu”. Przygotowano plakaty, ulotki, banery oraz gadżety promocyjne.
2. Pracownicy Zespołu ds. rodzinnej pieczy zastępczej osobiście odwiedzili dziekanów Dekanatów Diecezji Gliwickiej oraz Archidiecezji Katowickiej, przekazując plakaty i ulotki kampanii promocyjnej, które następnie były omawiane i rozdawane przez księży w parafiach Powiatu Gliwickiego podczas duszpasterskich wizyt domowych.
3. W 2019 r. w Wiadomościach Powiatu Gliwickiego ukazały się następujące artykuły autorstwa pracowników Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej promujące rodzicielstwo zastępcze:
  - „Dzieci szukają domu” Nr 6(147),
  - „Razem pożegnaliśmy lato” Nr 10 (151),
  - „Ty też możesz zapewnić dziecku dom” Nr 11 (152).

II. Organizowanie wsparcia dla rodzin zastępczych poprzez szkolenia, integrację i wzajemną pomoc.

1. W czerwcu 2019 r. odbyło się tradycyjne i cykliczne „Święto Truskawki”, w którym uczestniczyły rodziny zastępcze z Powiatu Gliwickiego oraz zaproszeni goście spoza Powiatu. Organizatorem imprezy jest zawodowa rodzina zastępcza pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego, która

udostępnia na tę okoliczność swój ogród, a PCPR w Gliwicach służy wsparciem animacyjnym. W ubiegłym roku na święcie gościli wolontariusze z Centrum Kultury w Pilchowicach, którzy przygotowali dla dzieci różnego rodzaju gry i zabawy.

2. We wrześniu 2019 r. PCPR w Gliwicach wraz z DPS „Zameczek” zorganizowało Piknik integracyjny pt. **„Razem żegnamy lato”** dla rodzin zastępczych i mieszkańców DPS.
3. W roku sprawozdawczym 2019 r. swoją działalność zainaugurowała **grupa wsparcia rodzin zastępczych** zorganizowana przez PCPR w Gliwicach, która prowadzona jest przez psychologów Zespołu Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej. W 2019 r. ze spotkań grupy skorzystało **19 osób**.
4. Z okazji Świąt Bożego Narodzenia w 2019 r. PCPR w Gliwicach zorganizowało zbiórkę zabawek, art. szkolnych i słodyczy, które następnie w dniu 09.01.2020 r. na **Spotkaniu Mikołajkowym** w Starostwie Powiatowym w Gliwicach, w formie paczek zostały przekazane dzieciom z rodzin zastępczych. W akcję aktywnie włączyło się NSZZ Solidarność KWK Knurów-Szczygłowice oraz firmy prywatne.
5. W 2019 r. PCPR w Gliwicach wspólnie z Teatrem Miejskim w Gliwicach uczestniczyło w projekcie **„Teatr dostępny dla wszystkich dzieci”**, w ramach którego dzieci z rodzin zastępczych wraz z opiekunami uczestniczyły w bezpłatnych spektaklach teatralnych. Z ośmiu zaproponowanych spektakli skorzystało 66 osób z 22 rodzin zastępczych (rozdysponowano 196 biletów).
6. W 2019 r. PCPR w Gliwicach zorganizowało 2 szkolenia dla spokrewnionych rodzin zastępczych z terenu powiatu gliwickiego, w których uczestniczyło **14 osób**.
7. W 2019 r. ze **wsparcia rodziny pomocowej** skorzystały **2** rodzinne środowiska zastępcze, z tego 1 zawodowa rodzina zastępcza i 1 rodzinny dom dziecka. Osoby pełniące funkcję rodziny pomocowej posiadały odpowiednie kwalifikacje i warunki do realizacji ww. zadania. Przyczyną skorzystania ze wsparcia rodziny pomocowej był urlop wypoczynkowy.

III. Współpraca ze środowiskiem lokalnym.

(w szczególności z sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi.

1. W 2019 r. PCPR w Gliwicach kontynuowało udział w Projekcie **„KOOPERACJE 3D – model wielosektorowej współpracy na rzecz wsparcia osób i rodzin”**, do którego przystąpiliśmy wspólnie z MOPS w Knurowie. Projekt realizowany jest w ramach osi priorytetowej II. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, działania 2.5 Skuteczna pomoc społeczna, Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój. Realizacja Projektu przewidziana jest od kwietnia 2018 r. do marca 2021 r. Współfinansowanie natomiast pochodzi ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.
2. W 2019 r. prowadzona była również współpraca z gminnymi asystentami rodzin, bądź w przypadku ich braku z pracownikami socjalnymi ośrodków pomocy społecznej zajmującymi się rodzicami biologicznymi dzieci z Powiatu Gliwickiego umieszczonych w pieczy zastępczej.
3. W 2019 r. utrzymywano współpracę z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz rozwoju rodzicielstwa zastępczego, takimi jak:
  - Fundacja „ESPA” z Legnicy,
  - Śląski Oddział Terenowy Towarzystwa Rozwijania Aktywności Dzieci „Szansa” z Bytomią,
  - Stowarzyszenie Na Rzecz Zdrowia Psychicznego Dzieci, Młodzieży i Ich Rodzin „DIADA” z Gliwic,
  - Stowarzyszenie „Arka Noego” z Gliwic.

IV. Prowadzenie poradnictwa specjalistycznego, psychologicznego, prawnego i terapeutycznego dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

Poradnictwo i terapia dla rodzin zastępczych i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej prowadzona jest w PCPR w Gliwicach przez Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej oraz Zespół Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej.

W 2019 r. udzielono ogółem **208 psychologicznych konsultacji (w tym 21 w środowisku) dla 150 osób z rodzin zastępczych**, w tym **131 konsultacji dotyczyło dzieci** umieszczonych w rodzinach zastępczych. Osoby sprawujące pieczę zastępczą mają zapewnioną możliwość bezpłatnych konsultacji z prawnikiem w PCPR w Gliwicach. Z tego typu wsparcia skorzystało w 2019 r. **12 osób**.

V. Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej.

Okresowa ocena sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej, o której mowa w art. 76 ust. 4 pkt 11 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej dokonywane są na posiedzeniach z udziałem odpowiednio rodziny zastępczej albo prowadzących rodzinny dom dziecka, pedagoga, psychologa, właściwego asystenta rodziny biologicznej dziecka (jeżeli został przydzielony przez OPS), przedstawiciela ośrodka adopcyjnego, koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz z rodzicami dziecka, z wyjątkiem rodziców pozbawionych władzy rodzicielskiej.

W omawianym okresie odbyły się **207 posiedzeń**, podczas których dokonano oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej.

Następnie zgodnie z art. 131 Ustawy sformułowana została pisemna opinia o zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej, którą skierowano do Sądu Rodzinnego.

VI. Dokonywanie oceny rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka.

Oceny rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonych im funkcji oraz jakości wykonywanej pracy dokonywana jest przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej na podstawie art. 129-131 ww. Ustawy. Oceny rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka dokonywano w konsultacji z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, pedagogiem i psychologiem.

Ocenę przeprowadza się nie później niż przed upływem jednego roku od umieszczenia pierwszego dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka. Kolejna ocena jest dokonywana po upływie roku od dokonania pierwszej oceny, a następne nie rzadziej niż co 3 lata.

W 2019 r. oceny rodzin zastępczych i prowadzących rodzinny dom dziecka objęły **29** rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka. Wszystkie rodziny uzyskały oceny pozytywne.

VII. Zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających.

W 2018 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach zgłosiło **9** dzieci z uregulowaną sytuacją prawną do Wojewódzkiego Ośrodka Adopcyjnego. Do adopcji trafiło **4** dzieci.

WYKAZ POTRZEB

POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE w GLIWICACH

między innymi w zakresie pomocy społecznej (na podstawie art. 112 ust. 12 Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej) oraz systemu pieczy zastępczej (na podstawie art. 182 ust. 5 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej)

1. Kontynuowanie działań związanych z utworzeniem mieszkań chronionych na terenie powiatu gliwickiego.
2. W dalszym ciągu konieczne jest promowanie idei rodzicielstwa zastępczego w celu pozyskiwania nowych kandydatów na rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka. Liczba kandydatów na rodziny zastępcze niezawodowe jest niewystarczająca, w związku z czym coraz częściej dzieci umieszczane są w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.
3. Podjęcie działań mających na celu zapewnienie wsparcia w domach dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, które jest zadaniem własnym powiatu wynikającym z ustawy o pomocy społecznej (art. 19 ust. 11). Biorąc pod uwagę wzrost potrzeb w ww. zakresie konieczne jest podjęcie działań umożliwiających potrzebującym kobietom pobyt w ww. placówce na terenie powiatu **gliwickiego lub zlecenie tego zadania w trybie konkursowym.**

4. Dążenie do utworzenia ośrodka wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi i osób niepełnosprawnych intelektualnie w północnej części Powiatu Gliwickiego tj. Gmina Toszek, Gmina Wielowieś, Gmina Rudziniec i Gmina Pyskowice.
5. Dążenie do utworzenia ośrodka wsparcia typu D dla osób ze spektrum autyzmu lub niepełnosprawnościami sprzężonymi.
6. Umożliwienie dorosłym osobom z niepełnosprawnością, wymagających stałej opieki, czasowego pobytu i opieki w ośrodku wsparcia lub udzielenia innej formy opieki w trakcie nieobecności ich opiekuna w domu (pobyt w szpitalu, pilny wyjazd poza miejsca zamieszkania).
7. Podejmowanie działań w celu umożliwienia osobom z niepełnosprawnością szerokiego dostępu do otwartego rynku pracy poprzez rozwój wspomaganego zatrudnienia (np. poprzez osobistego asystenta zawodowego).
8. Dążenie do zwiększenia dostępu do bezpłatnej rehabilitacji osobom z niepełnosprawnością – realizacja zadania w ramach projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej.